

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BALANDŽIO - APRIL 27, 2006

Vol. XCVII Nr. 81

Koalicijos vadovai pasidalijo ministerijas

Kol kas neaišku, kam teks ministerijų vadovų kėdės.

Vilnius, balandžio 26 d. (BNS) — Užsienio reikalų ministro postas atiteks valstiečiams liaudininkams, o Socialinės apsaugos ir darbo minis-

terijai vadovaus Darbo partijos deleguotas ministras. Tai nuspręsta antradienį Vilniuje vykusiose trijų partijų valdančiosios koalicijos derybo-

se, pranešė Socialdemokratų partijos pirmininko pavaduotojas Juozas Olekas.

Pagal susitarimą, parlamentinio Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko postas teks socialdemokratams, o Audito komitetui vadovaus „darbietis“.

Seimo Konstitucijos komisija teko valstiečiams liaudininkams, Darbo partija vadovaus parlamentinėms NATO reikalų ir Etikos bei procedūrų komisijoms, Seimo Antikorupcijos komisijos vadovo postas teko socialdemokratams.

Taip pat yra sutarta, jog Vilniaus apskrities viršininko pavaduotojo postas teks valstiečiams liaudininkams, dėl kitų laisvų postų Tauragės, Alytaus, Panevėžio ir Kauno apskrityse kol kas galutinai nėra sutarta. Socialdemokratai siekia Alytaus ir Panevėžio apskričių viršininkų pavaduotojų postų.

ku pavaduotojų postų.

Derybininkai žurnalistams neįvardijo asmenų, kurie bus deleguoti į šiuos postus.

Pasak socialdemokrato Krašto apsaugos ministro Gedimino Kirilo, konkrečias kandidatūras į pasidalintus postus trys partijos turėtų pateikti iki gegužės pradžios.

Trys partijos derėjosi, kaip tarpusavyje paskirstyti valstybinius postus, kurie atsilaisvino, prieš dvi savaites

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

Lietuvių telkiniuose.
Dar bent pusšimtį metų!
Miško broliai
nepasiduoda...
Apmąstymai apie
Turniškes.
Tautos fondas plečia
savo veiklą.
Gyvenęs ir dirbęs
Lietuvai.
Anatoli, važiuojame į
Vakarų.
Opera ruošiasi
jubiliejiniam pastatymui.
Naujas LF plakatas.

Valiutų santykis
1 USD — 2.779 LT
1 EUR — 3.452 LT

Aukštas pareigūnas įtariamas talkinęs nusikaltėliams

Vilnius, balandžio 26 d. (BNS) — Nacionalinės mokėjimo agentūros (NMA) prie Žemės ūkio ministerijos direktorius Saulius Silickas kategoriškai neigia įtarimus dėl galimo talkinimo Pasvalio nusikaltėliams ir tvirtina, kad būtent jo ir kitų NMA pareigūnų pastangomis šiai gaujai buvo užkirstas kelias neteisėtai gauti Europos Sąjungos (ES) fondų paramą.

Antradienį aukštas valdininkas buvo iškviestas į Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą (FNTT). Po apklausos S. Silickui pateikti įtarimai dėl piktnaudžiavimo tarnyba. Jis kol kas nėra nušalintas nuo tarnybos.

Dienraščio „Lietuvos rytas“ žiniomis, tyrėjai turi duomenų, kad agentūros vadovas talkino Pasvalio „pelėsių“ gaujai. Jos nariai tikėjosi pasisavinti apie keturis milijonus litų iš ES fondų.

Tuo tarpu spaudos konferencijoje NMA trečiadienį S. Silickas tikino, kad galimiems „pelėsių“ piktnaudžiavimams kelią užkirto pati NMA.

„Spaudai pateikta, kad „pelėsių“ gauja tikėjosi pasisavinti apie keturis milijonus litų iš Europos Sąjungos fondų. Tuo tarpu iš tikrųjų mano asmeninių ir kitų agentūros pareigūnų veiksmų dėka šiai gruputei praėjusiais metais buvo užkirstas kelias pasisavinti daugiau nei 10 mln. litų Europos Sąjungos ir nacionalinės paramos lėšų. Nė centas paramos nėra išmokėtas“, — sakė S. Silickas.

Jis teigė esąs pasirošęs suteikti visą

Nukelta į 6 psl.

V. Adamkui — garbės daktaro vardas

Vilnius/Jerevan, balandžio 26 d. (ELTA — Armėnijoje su oficialiu vizitu viešintis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus tapo Jerevano valstybinio universiteto garbės daktaru.

Iškilmingoje ceremonijoje kreipdamasis į universiteto bendruomenę Lietuvos vadovas sakė, jog visada, visose šalyse, kreipdamasis į žmones po universiteto skliautais, jaučiasi esąs tarp bendraminčių.

„Akademinė bendruomenė visada yra praeities liudytoja ir ateities nešėja, kuriančioji ir mąstančioji kiekvienos valstybės dalis. Akademinė bendruomenė visada kūrybiniai derina vyresniųjų patirtį bei išmintį ir idealistinį jaunimo norą bei drąsą siekti geresnio, tobulėsio, teisingesnio gyvenimo ir pažangos savo tautai ir valstybei, visam pasauliui“, — sakė V. Adamkus, kuriam garbin-

gas vardas suteiktas už indėlį stiprinant taiką.

Lietuvos vadovas pastebėjo, kad armėnų tauta viena pirmųjų sukūrė savo abėcėlę ir raštą, pirmoji visame pasaulyje priėmė krikščionybę — tikėjimą, kuris iš esmės ir sukūrė Europą. Armėnija, patyrusi daug žiaurumo ir prievartos, ne kartą stovėjusi ties išnykimo riba, visada rado jėgų atgimti ir toliau kurti savo dabartį bei ateitį.

„Šie žodžiai apie Armėniją skamba kaip žodžiai apie Lietuvą. Turėjome daug panašios istorinės patirties, panašios mūsų valstybės ir tautos, panašūs jų istoriniai likimai. Lietuvos atgimimo mitinguose plečė savo ir Armėnijos vėliavos. Panašūs jausmai, panašios viltys ir lūkesčiai nuolat lydi mūsų mintis ir darbą“, — pabrėžė V. Adamkus.

V. Uspaskichas aiškinsis dėl meilužės

Viktoras Uspaskichas

Eltos nuotr.

Vilnius, balandžio 26 d. (BNS) — Darbo partijos (DP) vadovas Viktoras Uspaskichas ketina atsakyti į partijos frakcijos Seime narių klausimus dėl publikacijų spaudoje apie

jo tariamus nesantuokinius ryšius. Tai žurnalistams sakė pats V. Uspaskichas.

„Frakcija gal manęs svarstyti negalės, jie gali man tik pateikti klausimus. Aš visada sakau, kad jeigu tik turi man kokių klausimų, kad man juos pateiktų, nes viską reikia išsiaiškinti“, — sakė V. Uspaskichas.

Paklaustas, ar ketina paneigti dienraštyje „Lietuvos rytas“ paskelbtas žinias apie tariamą bendrą gyvenimą sostinėje su meiluže, V. Uspaskichas atsakė: „Viskam yra savas laikas“.

DP frakcijos Seime seniūnė Loreta Graužinienė primygtinai vengė vertinti spaudoje paskelbtas žinias. „Lietuvos rytas“ rašė, esą V. Uspaskichas jau ilgą laiką gyvena atskirai nuo šeimos su jauna moterimi.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-26-06

April 27, 2006

*****ORIGIN MIXED ADC 604
S65 P7 GRATIS 020107
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

PERIODICALS

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

LOS ANGELES, CA

TA PAČIA ANKSČIAU
IŠARTA VAGA

Verbų sekmadienį balandžio 9 d., Los Angeles Šv. Kazimiero šventovės choras, vadovaujamas Viktoro Ralio, atliko François Clement Theodore Dubois (1837–1924) oratoriją „Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai“. Iš visos gausios Dubois kūrybos (daugelio nestatomų operų) tik šioji 1867 metais užbaigta oratoriją susilaukė išliekančio pripažinimo. Ir štai ją noriai kartoja Pietų Kalifornijos lietuvių bažnytinis choras.

Tai jau 52-asis priešvėlykinis religinis koncertas. Per pastaruosius kelerius metus skambėjo ir G. Rossini „Stabat Mater“ (keliskart), ir G. Verdi „Requiem“. Šiemet choras vėl atsigrėžė į elegišką T. Dubois kūrinį, sakytiau, į ankstesnio chorvedžio, afa komp. Broniaus Budriūno išartą vagą, kurioje ilgąmet prieš Velykas skambėdavo šie Kristaus žodžiai. Su jais tiesiog sulydė chorą. 1961 metais balandžio 15 d. koncertas buvo įrašytas į plokštelę. Mielai paklausau. Kas ypatinga, tuomet solistai buvo savi. Vargoninkavo Ona Metrikienė. Choristų dvigubai daugiau nei dabar. O tų tirpiųjų tenorų skaičius siekė net 8. Dabar jų suminėti vos 4, įskaitant didžiai muzikalų altą — Gražiną Grinkevičienę. Verta nurodyti, jog tada giedojo tenoras Bronius Seliukas tebegieda ir dabar.

Ne skaitiuose esmė. Darnus vargonų — choro — solistų susigromas yra visų iškilmingų oratorių palaima. Maestro Viktoras Ralys, šiemet švenčias savo darbo su Šv. Kazimiero parapijos choru 15-uosius, irgi puikiai susigyvenęs su Dubois kūrinio, visad stengiasi duoti tiek, kiek įmanoma jo sąlygomis. Turėdamas dalinį darbą Los Angeles operoje, ir šiemet sugebėjo pakviesti iš ten du profesionalius dainininkus. Jie glaudai apibūdinti parankioje

programoje.

Mezzosopranas Adrien Raynier — įvairių reikšmingų L.A. operos vaidmenų atlikėja — šios oratorijos įžangoje įtikino klausytojus plačia balso apimtimi ir darniu giedojimu su kitais Antrame ir Trečiame žodžiuose. Pačios jausmingiausios arijos priklauso tenorui, būtent Antrame žodyje „Hodie mecum eris in Paradiso“ ir Šeštame „Pater in manus tuas Commendo spiritum meum“. Prie tenoro jungiasi baritonas ir choras, Šeštame — choras. Nepasakysiu, kad tenoro Robert MacNeil įsijautimas į šias melodingas frazes atitiko mano lūkestį: rodėsi lyg ir stigo emocinės gėmės. Kaip programoje nurodoma, jo balsas „clarion“ ir „clear“. Net penkiose dalyse giedantis baritonas (su solistais, choru ir solo) buvo Liudas Norvaišas, gerai pažįstamas iš pasirodymo 2001-aisiais, atliekant G. Rossini „Stabat Mater“, jis turi gerą patirtį operos pastatymuose Vakarų Europoje; ryškiai sutvirtino šį koncertą.

Vargonininkavo iš Legnice, Lenkijos, kilęs Leszek Grab, 1999 m. baigęs muzikos mokyklą, studijavęs Chopin Muzikos akademijoje Varšuvoje. Devyniolikametis debiutavo su vargonų rečitaliu. Neminint jo visų laimikų konkursuose, verta pasakyti, kad Grab tebetęsia mokslo South California universitete (USC). Koncerto pradžioje su šviesiu pasitikėjimu pagrojo J. S. Bach „Fantazijų ir fugų, G. moll BWV 542“.

Kodėl klausytojų susirinko mažiau nei bet kada? Gal netikęs laikas — 2:30 po pietų, taigi, net 3 valandos po pamaldų? Retai kas tiek ilgai lauks, ar antrą kartą iš toliau važiuos į parapiją. Kita problema — tų koncertų pabodęs archaiškas būdas. Juk nelengva klausytis, nusiukus nuo atliekų. Žinoma, daug kas spokso į

BOSTON, MA

SUSITIKIMAS
SU AKTORE

Aktorė Rūta Staliliūnaitė

Š.m.
balandžio 30 d.,
sekmadienį,
So. Boston Lietuvių
piliečių klube
(368 W. Broadway,
So. Boston, MA),
trečiojo aukšto
salėje

įvyks
susitikimas

su aktore

**Rūta
Staliliūnaitė**

Bus rodomi
spektaklių, filmų,
televizijos laidų
fragmentai,
skaitomi eilėraščiai.

Vaikams įėjimas
nemokamas,
studentams — su
nuolaida.

(Pr.)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas — 4545 W. 63rd Street,

Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$35.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$40.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

TAUTOS FONDAS
PLEČIA SAVO VEIKLĄ

2005 m. Tautos fondas vėl praplatė savo veiklą, įkurdamas du naujus, specialų ir stipendijų, fondus. Taip atsitiko nuostabių žmonių, Amerikos lietuvių, besirūpinančių savo tolimos tėvynės atstatymu ir po mirties, deka. Nors šių lėšų galutinė paskirtis yra nevienoda, jas vienija siekis remti kultūrinę, mokslinę, atstatomąją veiklą.

Praėjusių metų liepos mėnesį užgeso daktarė Konstancija Paprockaitė-Šimaitienė. Jos giminaite, Virgilija Remeza, paaukojo 20,000 dol. ir pavedė jais rūpintis Tautos fondui. Remiantis jos pageidavimu, šie pinigai bus skirstomi Zarasų miestelio bažnyčiai, gimnazijai ir muziejui. Bažnyčios — nacionalinis Lietuvos pasididžiavimas. Savo architektūros įvairovę, stilių margumą bei išdaila jos traukė ir tebetraukia turistus, ir tyrinėtojus iš viso pasaulio. Būdamas kultūrinio paveldo neatskiriama dalimi, jos liudija, kad

išpažindami ir puoselėdami savo tikėjimą, mes globojame nacionalinį identitetą.

Dr. Šimaitienė, užaugusi Zarasuose, širdyje išlaikė meilę gimtinei. Ji, kaip ir dauguma pokarinių imigrantų, buvo inteligentė. Lietuvoje baigusi aukštąsias medicinos studijas, atvyko į Ameriką 1949 m. Išlaikiusi JAV medicinos egzaminus, ilgus metus dirbo Veterans Administration Hospital, Brooklyn, New York, reabilitacijos srityje. Dr. Šimaitienė dalyvavo tarptautiniuose simpoziumuose visame pasaulyje. Jos knyga „Moteris su baltu chalatu“ buvo išleista New York, Franciscan Press leidykloje 1990 m. ir išversta į lenkų bei italų kalbą.

Dr. Šimaitienei mirus, Tautos fondui aukojo: 200 dol. Svitra dr. Paulius; 100 dol. Marijošius, Marius ir Aldona; Perez, Socorro; Stankūnas, Jonas ir Giedrė; 75 dol.: Kirkyla, Viktoras ir Irena; 50 dol.: Dičpi-

nigaitis, dr. Juozas ir Irena; Dimas, dr. Stefa; Goštautas, Stasys ir Marytė; Kumpikas, dr. Giedrė; Nemickas Bronius ir Jūratė; Shukis, dr. Jūratė; Vilgalys, Jonas; 20 dol.: Bork, Regina; Krivickienė, K. Šie pinigai jau buvo paaukoti Zarasų bažnyčiai.

Architekto Rimo
Žukausko stipendija

Praėjusių metų rugpjūčio 10 d. staiga mirė Rimvydas Jurgis Žukauskas, sulaukęs 72 amžiaus. Velionis gimė Kaune. Užėjus sovietų okupacijai, 1944 m. jo tėvai, Vytautas ir Aleksandra, bei sesuo Rūta pasitraukė į Vokietiją. 1949 m. atvyko į JAV pas gimines į Hazleton, PA, bet tėvams neradus pastovaus darbo, šeima persikėlė į New York.

Velionis nuo pat mažens turėjo potraukį į architektūrą.

Nukelta į 4 psl.

MIŠKO BROLIAI NEPASIDUODA „PRICHVATIZACIJOS VIRUSUI“

KESTUTIS PRANCKEVIČIUS

Daugiau nei penkerius metus Lietuvos laisvės kovų — Miško brolių draugijos atstovai ir jų šalininkai, siekiantys apginti savo teises į atstatomus rūmus pačioje sostinės širdyje, lyg ir turėtų lengviau atsikvėpti: neseniai viename iš posėdžių Vilniaus administracinis teismas, nepaisydamas įvairių politinių peripetijų, patenkino jų prašymą ir panaikino beveik prieš pusmetį sostinės savivaldybės Administracijos direktoriaus pasirašytą įsakymą dėl draugijos pastatų nusavinimo. Tačiau sostinės valdžia neketina sudėti ginklų ir sieks per Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą „susigražinti“ jai niekad nepriklausiusį turtą.

Parėmė ir užsienio lietuviai

„Draugo“ dienraštis jau yra aprašęs apie Lietuvos sostinės vadovų gėdingus ir įžulius žingsnius, prisidengiant fiktyviais dokumentais, nacionalizuoti Miško brolių, tremtinių ir politinių kalinių pastangomis daugiau nei per dešimtmetį iš griuvėsių prikeltus ir jau beveik baigiamus restauruoti rūmus. Beje, oficialiuose dokumentuose aiškiai pažymėta, jog atstatant rūmus, iš esmės yra pakeista ir sustiprinta net 75,6 proc. pagrindinių konstrukcijų! Sostinės centre, Labdarių gatvėje po kapitalinės rekonstrukcijos pastatuose įsikūrusi Lietuvos laisvės kovų — Miško brolių draugija čia laiko istorinius dokumentus, įvairias relikvijas, kino juostas, vaizdajuostes, įamžinančias mūsų tautos Nepriklausomybės kovas, kultūros, meno bei mokslo raidą.

Vienas iš nenuilstančių šių rūmų atstatymo iniciatorių ir puoselėtojų — Draugijos vadovas Albinas Kentra neslėpė ketinimų, jog užbaigus visus statybos, apdailos darbus, šis puošnus Senamiesčio statinys taps istorinės atminties išsaugojimo ir skleidimo kultūros židiniu, kad čia apsilankę studentai, turistai ir svečiai išsamiau susipažintų su garbinga mūsų Tėvynės praeitimi. Tokius kilnius Miško brolių užmojus nuo pat pradžių parėmė Vyriausybė, taip pat JAV veikiantis Vyriausiasis Lietuvos išlaisvinimo komitetas, įvairios šalys bei užsienyje įsikūrusios draugijos ir pavieniai asmenys.

Rafinuoti metodai apgaulei pridengti

Per daugiau nei 13 metų draugija su savo rėmėjais į šią naujovišką pastatų rekonstrukciją įdėjo daugiau nei pustrčio milijono litų, taigi, sostinės centre, galima tvirtinti, atsirado naujas turtas. Verta priminti, jog prieš atstatant rūmus 1992 m. birželį kone per visą sovietmetį riogsojusį griuvėnų likutinė vertė buvo teikiamą vos 309 tūkst. arba 358 nuvertėjusiais rubliais... Beje, dar tų pačių metų balandį G. Vagnoriaus vadovaujamos Vyriausybės potvarkiu šie aptrūniję pastatai buvo perduoti disponuoti draugijai bei kitoms

už Laisvę kovojusioms visuomeninėms organizacijoms.

Tačiau vos tik išdygus moderniems pastatams, Miško brolių draugija pajuto vietinės valdžios spaudimą ir gundymus įkeisti rūmus savivaldybei. Nepavykus užvaldyti svetimo turto, po dvejų metų atėjusi kita sostinės valdžia griebėsi dar įžulesnių ir rafinuotesnių metodų — klasos ir apgaulės būdu už mokesčių mokėtojų pinigų užsakiusi net porą ekspertizų ir parengusi falsifikuotą išvadą, nusprendė, kad šie pastatai draugijai nuosavybės teise nepriklauso ir juos neatlygintinai reikia perduoti savivaldybės dispozicijon, nors pati vietinė valdžia niekad šių pastatų nevaldė ir nė cento neskyrė jų atstatymui. Šių rūmų nacionalizavimo dokumentus rengęs savivaldybės Teisės departamento Nuosavybės teisių atkūrimo skyriaus vyriausiasis specialistas Virginijus Varnaitis teismuose nesibodėjo aiškinti, esą, šiuos pastatus draugija valdė tik panaudos pagrindu ir kad jai jokia nuosavybė čia nepriklauso...

Su šia skandalinga „šliaužiančios prichvatizacijos“ bylos istorija susipažinęs prityręs teisės specialistas Juozas Šeškevičius patvirtino, jog savivaldybė iš tiesų niekad nėra disponavusi šiuo turtu ir ji neturėjo jokios teisės užsakyti tyrimų ir, pasinaudojus įvairiomis juridinėmis manipuliacijomis, užvaldyti svetimą turtą. Antra vertus, juk galioja prieš 14 metų Vyriausybės priimtas potvarkis leisti draugijai valdyti pastatus, be to, Miško brolių ir jų talkininkų įdėtas milžiniškas kapitalas jau savaime liudija, kad nuosavybė buvo teisėtai įgyta ir apie jokias panaudos ar kitas sutartis niekur net nekalbama!

Paslaptingos namo peripetijos skolų šešėlyje

Įkandin Vilniaus miesto valdžios siekių nusavinti Miško brolių draugijos teisėtai įgytą turtą Labdarių gatvėje, netrukus savo pretenzijas dėl nuosavybės teisės atkūrimo pareiškė iš Vakarų atvykusi Goldman Mira K. Rothenberg. Prieš penkerius metus ji panorė atkurti nuosavybės teisę į jos tėvams Jakobui Kovarskiui ir Rozai Joffe priklausiusį pastatą, dėl kurio kyla aistros ir ginčai. Tačiau teisminės institucijos neskuba tenkinti daugiau nei prieš 10 metų Lietuvos pilietybę gavusios užsienietės prašymą. Vilniaus miesto savivaldybėje atsakingas pareigas einantis ir jau daugelį metų žiląją sostinės praeitį tyrinėjantis Antanas Rimvydas Čaplinskas, remdamasis Lietuvos centrinio valstybinio archyvo fonduose rasta pažyma, priminė savitai įdomią šio pastato, atsiradusio XIX a., istoriją. 1892 m. žemės savininkui Eduardui Boguckiui carinės Rusijos valdžios buvo leista Labdarių-Totorių gatvių sankirtoje (anuomet buvo Bododelnų skersgatvis) pastatyti prašmatnų, didelį trijų aukštų pastatą. Matyt dėl finansinių kliūčių šio projekto nepavyko įgyvendinti, tačiau buvo pastatytas kur kas kuklesnis

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Dar bent pusšimtį metų!

Pastarosiomis savaitėmis mūsų dienraščio puslapiuose nemažai vietos skiriama Lietuvių operos pavasariniam spektakliui — Vytauto Klovo „Pilenų“ pastatymui, įvyksiančiam š.m. balandžio 30 d. Kai kas jau išreiškė nuomonę, kad visgi per daug: kam reikia tiek dėmesio vienam renginiui, kai tų renginių mūsųose ne tik netrūksta, bet vienas su kitu lenktyniauja, kad tik priviliotų daugiau publikos.

Su tokia nuomone reikėtų sutikti, jeigu „Pilenai“ tikrai būtų „eilinis“ renginys, bet jis iškyla nepalyginamai aukščiau, prisiminus, kad būtent šiemet Lietuvių opera švenčia ypatingą sukaktį — 50 m. gyvavimo šventę, o „Pilenai“ yra tos sukakties dovana mums, lietuviškai publikai, kuri ištikimai per pusšimtį metų pripildydavo didžiules (ankščiau Maria gimnazijos, o dabar Morton) sales, nekantriai laukdama, kuomet nuaidės pirmieji uvertiūros akordai, prasivers, stilizuota rūtos šakele papuošta (tik tam vienam kartui!), scenos uždanga ir būsimieji perkelti į nuostabių operos pasaulį. Ir ne tik šiaip sau operos, o dainuojamos lietuviškai!

Mes klausėmės, plojome ir stebėjome, kad sceną užpildę choristai — nuolat sutinkami, sakytume — eiliniai — žmonės: nei jie profesionalai, nei „duoną valgantys iš dainavimo“, tas kelias valandas scenoje neatpažįstamai pasikeičia, atlikdami sudėtingas choro partijas, vaizduodami ne šių laikų personazus.

Nuo 1949–ųjų, kai tūkstančiai lietuvių iš pabėgėlių stovyklų Vokietijoje atvyko į užjūrius, susikūrė ne vienas choras ar mažesnis dainos vienetas, ne vienas ir išnyko. Tačiau Lietuvių opera, pradžiavusi iš 1949 m. Čikagoje suburto vyrų choro, išliko!

Ir išliko ne tik kaip vos vos gyvybė žybsintis, vegetuojantis vienetas, bet tvirtas, gyvastingas, besikeičiantis pagal laiko sąlygas. Galbūt tas gebėjimas keistis, prisitaikyti Lietuvių operai ir padėjo sulaukti aukštinio jubiliejaus. Tik prisiminkime, per kiek veiklos

slenksčių jai jau teko peržengti dešimtmečių būvyje! Pradedant ankstyviausiais veiklos metais, kai nestokojo nei savų solistų, nei choristų, nei publikos, pereinant į sunkesnę tarpą, kai reikėjo pagrindinius solistus ir choristus graibstyti iš „visų pakampių“, net pasitelkiant kitataučius, ir po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, kai iš tėvynės jau galima pasikviesti įvairius talkininkus.

Keitėsi ir publika, anksčiau užpildžiusi salę dviem ar trimis spektakliams, vėliau palikdama joje daug tuščių kėdžių, o dabar jau sutraukdama pulkų pulkus naujų lietuvių imigrantų, kurie mielai susirenka pasiklausyti Lietuvoje girdėtų ir pamėgtų solistų bei savo draugų, įsijungusių į operos choro gretas.

Per pusšimtį metų nepasikeitė tik vienas — ir svarbiausias — dėmuo: Lietuvių opera išliko lietuviška! Net ir kitataučiai solistai ar choristai išmokdavo dainuoti lietuvių kalba (kartais labai „neįprastai skambančia“, bet mes jiems atleisdavome ir vis tiek šiltai sutikdavome — už pastangas). Dėl to pagarba Lietuvių operos meno vadovams, dirigentams, ypač valdybai: daugiausia metų (34) visų pastatymų našta nešusiam valdybos pirm. Vytautui Radžiui ir dabartiniam, jau daugiau kaip 10 metų pirmininkaujančiam, solistui Vaclovui Momkui!

Be abejo, šios garbingos sukakties proga vėl pasigirs tas pats klausimas: ar verta Lietuvių operos veiklą tęsti?

Atrodo, kad tokio klausimo apskritai neturėtų būti. Kaip tik dabar, kai šiame krašte kuriasi vis daugiau jaunesnio amžiaus, energingų ir talentingų mūsų tautiečių, Lietuvių operai ateitis turėtų būti šviesi, jeigu jie jungsis į chorą, lankys pastatymus, parems pinigine auka. Esame vienintelė etninė grupė, įstengusi Amerikoje tiek dešimtmečių išlaikyti savo operos kolektyvą. O tai jau pasididžiavimo vertas įvykis, kurio jokių būdu neturėtume atsisakyti.

Lai gyvuoja Lietuvių opera dar bent pusšimtį metų!

namas.

„Išlikę archyviniai dokumentai byloja, jog savininkui nusigyvenus, tas namas parduodamas varžytinėse. 1913 m. birželio 7 d. jį įsigyja Jakobas Kovarskis. Tų pačių metų liepos 4 d. iš Vilniaus kredito draugijos (Wilenskie Towarzystwo Kredytowe) paima 22,000 rublių paskolą, draugijai užstatydamas naujai įsigytą namą. Pagal paskolos sąlygas jo teisės į namą apribojamos. Nepaisant to, savininkas iš kito piliečio Aleksandro Karnickio, garantuodamas tuo užstatytu namu, paima dar 1,200 JAV dolerių paskolą. 1925 m. skolos sumą perskaičiavęs į tuo metu šalyje (jau Lenkijos valdymo laikais) veikiančią valiutą, ji siekia 15,122.46 zlotų (skolraščiais) ir 5,118.68 zlotų (grynaisiais). Taigi, lieka neišmokėta skola ir A. Kar-

nickiui“, — senąsias pastato peripetijas priminė A. R. Čaplinskas.

Po J. Kovarskio mirties jo turtu rūpinosi žmonos Rozos Kovarskos globėjas Mauša Joffe. 1913 m. sutartyje su banku aiškiai nurodyta, kad ilgalaikė 36 metams ir 10 mėnesių paimta paskola privalo būti gražinama dalimis, mokant 2 kartus per metus, tačiau kaip matyti iš Vilniaus apygardos teismo Ipotekos byloje išlikusių įrašų bei dokumentų, susitarimo nebuvo laikomasi. Skola negražinama, auga ir netęsųjų procentai.

A. R. Čaplinsko teigimu, 1934 m. rugsėjo 13 d. Vilniaus kredito draugija nutaria Kovarskio namą išstatyti varžytinėse. Dėl to veikiausiai išgąsdintas savininkas kažkiek einamųjų įnašų sumokėjo, nes varžytinės 1934 m. neįvyko. Nukelta į 11 psl.

Apmąstymai apie Turniškes

JUOZAS GAILA

Būdamas 62 metų 1993 metais išėjau į ankstyvą pensiją. Teko vadovauti vienos įmonės gamybai, gyvenau toli nuo jos, darbas buvo įtemptas, maža laiko likdavo poilsui, lietuviškai veiklai, darbui apie namus, todėl tapau pensininku. Taip pat norėjau daugiau laiko praleisti su šeima, su giles senatvės sulaukusiais tėvais. Bet apie mane, jau pensininką, kažkaip sužinojo tuometinis PLB valdybos pirmininkas B. Nainys, na, ir pradėjo siūlyti postą aukštesnį už mano turėtą įmonėje, nors ir be algos. Pasirodo, kad naujai įsteigtos PLB Atstovybės Vilniuje vadovas dr. P. Lukoševičius grįžta į Kanadą ir reikia, kad jį kas pakeistų. Prie B. Nainio raginimų prisidėjo ir R. Česonis. Pastarasis nupiešė tiesiog pasakišką mano būsimą gyvenimą Lietuvoje: turėsiu erdvę raštinę Seime, valgsiu skaniausius patiekalus Seimo restorane, aišku, iš savo kišenės, veltui gyvenasiu prestižiniame Turniškių rajone, liuksusiniame bute. Na, ir ką, susigundžiau. Pradėjau iš dėžių traukti jau labdarai skirtus kostiumus, baltus marškinius, kaklaraščius, galvojęs, kad senatvėje tenkinsiuos „džinsais“, senukų mėgstamais flaneliniais languotais marškiniais, ir jų nebereikės, o pasirodo, kad vėl teks būti kostiumuotu.

Tik ką buvau bebaigias metinį sveikatos patikrinimą. Ant „diržo“ bėgau veik pasiūkinėdamas, kraujo analizės duomenys — visiškai normalūs, bet gydytojas vėl kviečia. Siunčiamas pas urologą ir po biopsijos baisi žinia: sergu vėžiu ir net labai agresyviu. To nepergyvenę niekada nesupras jausmo, kurį patiri girdėdamas gydytojus aiškinant gydymo būdus, jų sėkmę, galimybes procentais išgyventi dar tiek ar tiek metų. Negi apie tave ir tau, tai sakoma? Juk tokie dalykai tik filmuose. Ką ir kaip pasakysiu žmonai, dukrai, seniems tėvams?

Iš šiandieną nesuprantu, kodėl man užėjo toks nenumaldomas noras važiuoti į Lietuvą. Ir ne todėl, kad B. Nainiui, R. Česonui ir visai PLB valdybai buvai pažadėjęs perimti atstovo pareigas, bet tiesiog norėjau ištrūkti iš aplinkos, tartum ji būtų kalta dėl mane ištikusios ligos. Atsisakiau ilgesnio gydymo radiacija, chemoterapijos, bet pasirinkau operaciją, kad kuo greičiau išpjautų tą bjaurastį ir kad galėčiau vykti į Lietuvą. Dar žaizdai pakankamai neužgijus, išvykau. Sovietmečiu pora kartų lankiausi tėvynėje, bet teko traukiniu važiuoti iš Lenkijos, o dabar — skridau. Lėktuvui virš Lietuvos išnirus iš debesų, išvydau Gedimino pilies bokštą su plevesuojančia trispalve. Ak, kaip lankydamas pradžios mokyklą Marijampolėje ir Virbalyje, pašydvau tą bokštą su lietuviška trispalve, sąsiuvinį rašinėdavau „Mes be Vilniaus nenurimsim“, net centus taupydavau aukoti „Ginklų fondui“, o dabar, savo gyvenimo pabaigoje žvelgiu į laisvą Vilnių. Lėktuvui riedant nusileidimo taku, ne kokią išpūdį sudarė skurdžios trobelės, taip pat oro uosto pastate muitininkų būdelės su jose sėdinčiais paniurusiais muitininkais. Kai iš kelionių grįždavau į Ameriką, triukšmu, netvarka nebūdinga šiam kraštui, alsuojančiame NY oro uoste, juodaodžiai muitininkai visada pa-

sitikdavo su šypsenom ir su pasveikinimu sugrįžus, bet mūsų kiams tokie dalykai nepraeina. Nepraeina net ir veik po dešimtmečio, nes dar ir 2002 m., nors ir neva modernizuotame oro uoste, radau tą patį tamsų įėjimą, tas pačius muitininkų būdas ir jose sėdinčius muitininkus. Na, ir pastatą su sovietiniais atributais.

Manęs jau laukė su gelytėmis besišypsanti PLB Atstovybės darbuotoja — vietinė lietuvaitė Virginija Grybaitė ir LR Seimo vairuotojas su „Volga“. „Volga“ tai toks automobilis, primenantis 1950 metų amerikietiškus. Kaip suprantu, liaudis už talonus galėdavo pirkti „Žigulius“, o „Volgos“ buvo paskirtos pareigūnams. Ir taip, su ta, savo laiku buvusią prestižinę „Volgą“ patraukiame į prestižines Turniškes. Atsiduriame miesto pakrašty ir įsukame į „lakštingalų“ gatvę, vedančią į Turniškes. Kas kas, bet ta gatvė tikrai neprestiginė. Duobių, duobių. Senutė „Volga“ steni, girgžda, vairuotojui bemanevruojant tarp jų, o aš žaviuosi abejose gatvės pusėse miške augančiomis pušimis. Pasiekiame aprūdijusią metaline tvora juosiantį Turniškių rajoną, vartus atidaro vienas iš būdelėje budintį policininkų, pažinęs Seimui priklausančią automobilį. Pravažiuojame tuometinio prez. A. Brazausko rezidenciją, kurią juosia kita tvora ir prie vartų vėl policijos būdelė. Tarp aukštų, lieknų pušų, matyti tolokai vienas nuo kito, dviauksčiai mūriniai namai, sustojame prie vieno iš jų, kur antrame aukšte yra man skirtas butas. Atrodo, kiekviename aukšte po du butus. Namas senas ar tik ne lenkmečiu statytas ir apleistas. Butas: du erdvūs kambariai su senais baldais, mažytė virtuvėlė su mažu senu šaldytuvu ir dujine plytele, „maudyklė“ su didžiule senoviška vonia, kurioje nevirties apimtam galima be didelių pastangų nusiskandinti. Iškroves savo lagaminus vėl sėdu į „Volgą“ ir riedame į Seimo rūmus.

Judėjimas nedidelis, tai per 20 minučių pasiekiame juos. Pamenu, kai 1984 m. lankydami Lietuvoje, praeidamas pro juos ir žvelgdamas į bronziniai aptamsintus langus, mažiau kas už tų langų, o dabar jau pamatysiu, nes juk anie, nors ir kitoku vardu laimėję rinkimus, vėl ten. PLB Atstovybei tikrai buvo duota erdvi raštinė ir ja apsidžiaugiau. Peržiūrėjęs dr. P. Lukoševičiaus paliktus įvairius raštus, vakarėjant grįžau į Turniškes. Apie trečią valandą nakties pribudino mane iš Lenkijos grįžęs B. Nainys. Skundėsi, kad blogai jaučiasi, nes lankydamas Sibire lietuvių, persalęs ir sloguoja. Jis greitai užmigo, bet miegodamas blaškėsi, dejavo ir man atrodė, kad jis karščiuoja. Perėjau į kitą kambarį, išsitiesiau ant sofos, bet nebegalėjau užmigti. Ryte raginau Nainį pasilikti lovoje, bet jis — neperkalbamas. Iš tikro, mūsų darbo diena buvo perkrauta: posėdžiai Kultūros — Švietimo ministerijoje ateinančios Dainų šventės reikalais, posėdžiai su istorikais dėl numatytos „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“, eilė lankytojų atstovybėje įvairiausiais reikalais. Kitą dieną B. Nainys visai blogai atrodė, bet užsispiria važiuoti į Kauną, nes turįs svarbių reikalų. Išvažiuoja. Esu užkviestas į valdančiosios LDDP partijos frakcijos posėdį Seimo rū-

muose. Ten ir prez. A. Brazauskas, kurį pirmą kartą matau. Nustembu, kad ten ir mūsų dr. K. Bobelis. Keistas tas mūsų gyvenimas, rodos, taip neseniai jis būdamas ALTo, vėliau VLIKo pirmininku, kaltino mane ir kitus LB veikėjus kolaboravimu su komunistais, o štai dabar jis ne su dešiniais, tarp kurių ir buvę tremtiniai ir buvę politiniai kaliniai, bet patogiai įsitaisęs prie prez. A. Brazausko ir kitų tikrųjų buvusių kolaborantų su okupantu. LDDP frakcijos posėdyje esu pristatomas kaip naujas PLB atstovas ir trumpai paaiškinu išeivijos pasipiktinimą bei patirtą nuoskaudą, kad ji nupilieta ir turi eiti kryžiaus kelius, norėdama vėl atgauti turėtą Lietuvos pilietybę. Iš LDDP frakcijos narių girdžiu pritarimą ir pažadus, kad bus bandoma įstatymo keliu ištaisyti skriaudą išeivijai.

Turniškes B. Nainys rimtai serga, bet nenori, kad kviesčiau gydytoją. Užmiega, bet aiškiai karščiuoja, jo kvėpavimas tampa sunkus, girdisi iš krūtinės šniokštimas. Suskamba telefonas, kalba Sveikatos apsaugos viceministras dr. A. Vinkus. Girdėjęs, kad B. Nainys serga, klausia kaip jis jaučiasi? Kai pradėdau aiškinti, jis nutraukia mane, tardamas, kad atsiunčia greitąją su gydytoju. Po pusvalandžio, ne toli vidurnakčio vėl skamba telefonas. Skambina vairuotojas iš greitosios: jie važinėja po visą Turniškių rajoną, bet negali surasti mūsų buto. Nesugebu paaiškinti, nes nežinau gatvės ir net nežinau ar čia iš viso yra gatvių pavadinimai. Liepiu, kad važiuotų prie prezidento rezidencijos, ir aš ten pasitiksiu. Bėgu per pušynėlį prie tos rezidencijos, atlekia greitosios automobilis su įjungtais švytūreliais, aš šaukiu, mojuoju,

bet tamsoje manęs nemato ir negirdi. Vejuosi, kiek kojos įkerta, bet pagaliau sustoja. Atvykusi gydytoja B. Nainį patikrina, nustato, kad sunkus plaučių uždegimas, išbara mane, kad nešaukęs gydytojo prieš porą dienų ir jį išveža į ligoninę. Išbartas lieku vienas, bet mane apima kažkokie pilvo skausmai. Pats nesuprantu ar tai tikri, ar išivaizduojami. Skausmas nesiliauja visą likusią naktį ir ryte. Dieną nuvažiuoju į Santariškių ligoninę aplankyti B. Nainio. Už poros dienų atvažiuosianti jo duktė, veš jį į Ameriką, o jis išvardija visą eilę savo neatliktų darbų, kuriuos aš turėsiu atlikti. Bekalbėdamas su jo gydytojais, paminiu savo pilvo skausmus. Apžiūri mane ir pataria pasilikti ligoninėje dienai, kitai. Nelieku. Juk pažadėjau PLB valdybai vyksti į Lietuvą, bet susirgau ir visą mėnesį sutrukdžiau darbą Atstovybėje, o atvykęs į Lietuvą vėl susirgsiu! „No way“, kaip amerikiečiai sakytų. Deja, grįžus į Turniškes skausmas nesiliauja. Nesiliauja nei sėdint, nei gulint. Vaikštau po savo „prestižinį“ butą susirietęs, bet suskamba telefonas. Vėl Nainio ir mano „angelo sargas“ — dr. A. Vinkus. Sužinojęs, kad aš sergas, be jokių kalbų, greitai pakeliui.

Ir taip 1993 m. liepos pradžioje, Santariškių respublikinėje ligoninėje skirtinguose aukštuose atsidūrė du „amerikonai“. B. Nainį išsivežė atvažiavusi duktė į namus, į Ameriką, o aš lieku įsitikinęs, kad už dienos kitos pasveiksiu. Deja. Santariškių ligoninėje išlaikomas visą mėnesį, vėliau operacijai perkeltas į Antakalnio ligoninę ir tik rugpjūčio vidury grįžtu į Turniškes ir į darbą Atstovybėje Seime.

TAUTOS FONDAS PLEČIA SAVO VEIKLĄ

Atkelta iš 2 psl.

Baigęs William C. Bryant gimnaziją, įstojo į Columbia University su daline stipendija. Po 6 m. studijų, 1959 m., įsigijo bakalauro laipsnį architektūros srityje. Baigęs mokslus, buvo pašauktas į kariuomenę, kurioje atitarnavo dvejus su puse metų. Atlikęs kariuomenės prievolę, išlaikė New York valstijos egzaminus, gavo teisę dirbti architektu.

Rimas Žukauskas dirbo įvairiose architektūros bendrovėse, kuriose suprojektavo New Hampshire Plaza, kelis pastatus Hofstra University, Bombay viešbučiui priestatą bei daugelį įvairių pramoninių pastatų. Paskutinius 15 m. dirbo architektūros administratoriumi MPTA New York Department of Transportation. Pastaruoju laiku vienas iš Rimo didžiausių malonumų buvo padėti sūnui įsteigti namų statybos firmą. Jo suprojektuoti namų statybos planai buvo sūnaus įgyvendinti.

Rimas Žukauskas visą gyvenimą buvo didelis upėtakių ir lašišų žvejybos mėgėjas. Žiemos vakarais praleisdavo ilgus valandas, darydamas „museles“, ruošdamasis sezono žvejybai. Kiekvieną rudenį ir kartais vasarą 20 metų laikotarpyje vykdavo į New Brunswick, Canada, lašišų žvejoti. Žvejybos laiku susipažino su daugeliu tokių pačių mėgėjų ir tapo legendiniu asmeniu. Jo intensyvu-

mas, asmenybė, humoras ir žuvavimo technika buvo aprašyti žurnale ir knygoje.

Nuliūdusi liko žmona Nijolė (Jakelaitytė), duktė Kristina, sūnus Jonas su šeimomis ir du anūkai, Jonas ir Andrius.

Nijolė Žukauskienė, pagerbdama savo vyro atminimą įsteigė stipendiją, skirtą gabiam architektūros studentui Lietuvoje. Stipendijos skyrimą administruoja Tautos fondas, vadovaujamas dr. Giedrės Kumpikas. Šiais metais 500 dol. stipendija buvo paskirta Gediminui Drigotui.

Šiam tikslui aukojo: 2,000 dol.: Lewis, Blanche; 1,000 dol.: Žukauskas, Nijolė; 500 dol.: Cunnane, Lance ir Julie; 200 dol.: Stoffel, John, F.; Zukauskis, Bob ir Connie, Eleanor; 150 dol.: Etman, Marcy ir Larry; Šetikas, A. N.; Šileikis-Hood, Laima; 100 dol.: Azeez, Karen; Hickey, Jessica ir Brian J.; Kumpikas, Giedrė; Liaukus, Justinas ir Elena; Naronis, Vytas ir Nijolė; Simanavičius, Ligija; Sirusas, Saulius ir Gražina; Stoeffel, Pauline; Valaitis, Rasa; Vedeckas, Algis ir Roma; Weiss, Tove; 75 dol.: Penikas Romualdas ir Vida; 50 dol.: Adams, William ir Onutė; Česnavičius, Algirdas ir Ramutė; Christie, Helen; Nemickas, Bronius ir Jūratė; Šetikas, Genovaitė; Virbickas, Vytis ir Algutė.

Giedrė Kumpikaitė

ANATOLI, PASKUBĖK, VAŽIUOJAM Į VAKARUS!

Beveik kiekvieną penktadienį: „Anatoli, ši vakarą važiuojam į vakarus, — ragindavo žmona Natalija, pasakoja Anatolij Perlov. — Po karo tėvai gavo vieną kambarį aštuonių kambarių bute Leningrade. Tėvas greit mirė, per daug vėdros, kambarį likome gyventi su mama. Į armiją neėmė dėl 'blogų kojų'. Baigęs Leningrado technologijos institutą, vedžiau Nataliją. Apsigyvenome pas mano mamą, nes kambario niekur negavome. Tarp mūsų ir mamos lovų nuo lubų pakabindavome ilgą, žalsvą vokišką anklodę, kad mamos nevargintume. Vakara ir rytais prie vienos krosnies moterys pasikeisdamos šildė vandenį arbatai, o praustis ir į tualetą beveik niekas neidavo, nes kas vakarą atsinešdavome vieną kibirą su vandeniu praustis, o kitą — tuščią kibirą gamtiniams reikalingam. Per naktį ir ryte kibiras ir kambarys prisipildydavo nemalonių kvapų. Vėliau mama išpildavo kibirą. Pažįstami patarė 'medaus mėnesį' praleisti vakaruose. Labai nudžiugome jų paklausę, ten gavome švarų kambarį, švarią patalynę, tualetas labai švarus palyginus su Leningrado, gražus ir švarus pajūris. O maisto — kas vakarą persivalgius naktį sunku užmigti...

Grįždami prisipirkome keletą kilogramų varškės, sūrio, sviesto, šlapių dešrų ir atminčiai — pajūrio ir miesto vaizdo atviručių su užrašu dviem kalbomis — rusiškai ir lietuviškai — 'Palanga'.

Nuo to kas mėnesį po darbo vakarais nevalgė, su tuščiais krepšiais sėsdavome į traukinį 'Leningradas — Vilnius'. Ryte jau būdavome Vilniuje. Pirmiausia skubėdavome rasti kur pavalgyti pusryčius, nes tokių pusryčių Leningrade niekur neradavome. Pavalgę eidavome apsipirkti varškės, sviesto, sūrio, šlapios dešros, kurios visada Lietuvoje buvo užtenkamai. Pripildę krepšius ir dar kartą prisivalgę, kad net pilvai beveik plyšdavę, sėsdavome į traukinį 'Vilnius — Leningradas', per traukinio langą žvelgdami atsiveikindavome su turtingais vakarais. Mama nekantriai mūsų laukdavo.

Lietuvos senesni pastatai, lietuvių savo aprangą, elgesiu sudarydavo mums vakariečių išvaizdą, ne taip kaip rusai, todėl važiuodavome į vakarus.

Panašių pasakojimų teko girdėti labai daug iš kitų. Visi didžiavosi matę vakarų šalį, sutikę vakariečius, prisivalgę varškės. Daugelis jų praleisdavo „medaus mėnesį“ Palangoje ir dažnai važiuodavo į Vilnių pirkti maisto. Panašiai kalbėjo ir Aleks Štern, leningradietis, su šeima atostogą praleisdavo — vakaruose — Palangoje, o grįždamas parsiveždavo kibirą varškės. Semion Rabinovič, senbernis vakaruose Palangoje praleisdavo atostogas. Jis pasakojo: jo tėvas buvo Raudonosios armijos karininkas, po karo su šeima gyveno Dreždene, kur dar ilgai orą gadino miesto degėsiai ir yrančių žmonių kūnų baisus kvapas... Se-

mion gyrėsi, kaip jo tėvas „tvarkydavo“ vokiečius, vydavo nuo šaligatvių, mušdamas su arklio botagu, išvaikydavo eilėse stovinčius prie parduvų, o geriausiai jo tėvui patiko — gatvėmis važinėjant amerikietišku džipu, staiga užtriūbinus žviegiandio paršo garsu, džipą pasukti į šaligatvius einančius. Vokiečiai išbėgiodavo klykdami, tėvas juokdavosi, pilvą susiėmęs. Lietuvoje, vakaruose, Semion labiausiai patiko. Viskas buvo geriau, geras oras, tokio maisto visame pasaulyje nerasi.

Anatolij, Aleks, Semion ir milijonai tokių didžiosios alkanos ir nusikurdusios Rusijos gyventojų pasakota, kad apsilankę vakaruose — Lietuvoje, visi girdavosi matę kitą pasaulį — Lietuva yra vakarai.

Prieš keliolika metų į Lietuvą atklydo jaunas armėnas. Be pinigų, be darbo, be amato. Netrukus sužavėjo lietuvių, pasiskolines iš jos giminių pinigėlių, pradėjo kepti bandeles, dviračių išvežiodavo tiesiog į namus. Per keletą metų virto turtingu, daug lietuvių jam pavydėjo. Lietuviai to nesugalvojo? Kodėl? Borisov, nelietuvis, pasiliko okupantų armijai pasitraukiant iš Lietuvos, kažkokiu magišku būdu išgijo straigtasparnių remonto dirbtuves — milijonierius, taikėsi į Lietuvos valdymą, neteisėtai gauta Lietuvos pilietybė atimta, turėjo apleisti Lietuvą. Borisov dar ir šiandien sraigatasparnius „remontuoja“. Ar lietuvis Lietuvoje negalėjo perimti tų dirbtuvių?

Mazdaug prieš 25 metus iš tamsiausių Rusijos kampų, Užkaukazės buvo atsiųstas geležies vamzdžių suvirintojas. Suvirintojo mokslams buvo atrenkami negabūs, netikę akademiniams aukštesniems mokslams. Atvažiavo į vakarus, į Lietuvą su žmona, plikas kaip tilvikas. Kažkur, nežinia kur, suvirinėjo geležis ir džiaugėsi, ištrūkęs iš tamsios, nusikurdusios Rusijos. Jis greit prie gero priprato, išgijo vakarietišką mąstymą, kažkokiu stebuklingu būdu pradėjo jam dar niekur nematytą, negirdėtą ir nesuprantamą prekybą su nežinia kuo. Pinigai plaukė be galo, be krašto kaip Nemunas pavasari, o vien turtais žmogus nebūsi sotus, vadybininkų mokomas vystė stebuklingai sėkmingą prekybą, o dabar jo valdovai kiša jį į Lietuvos prezidento kėdę.

Tas žmogus pamilo Lietuvą suprasdamas, kad Lietuva yra begalinių galimybių šalis. O lietuvičiai su terbomis ir be jų sprunka į užsienius sunkiai dirbti dėl duonos ir vienos lovos, kur trys žmonės pamainom miega. Sunkiai visą savaitę dirbus, valant vištų mėšlą milžiniškose vištėdėse, nuvargusius kaulus atgaivinti būtinai reikia išgerti, susimušti, pasibadyti peiliais ir, jei liksi gan sveikas — pirmadienį vėl į darbą vištų mėšlo mėžti.

Lietuviai, ieškokime ir rasime, turtingiausią šalį vakaruose — tai mūsų Lietuva.

Algis Virvytis

Net ir Sao Paulo pralenkia gyventojų skaičiumi savo tautietį Rio, beveik prilygdamas New York su per 18 mln. gyventojų. Tačiau New York užbėgo už akių Sao Paulo — pirmasis yra antras pasaulio didžiausias miestas, o antras — ketvirtoje vietoje didžiųjų pasaulinių miestų skalėje, nepasiekęs vos tiksliai apie porą šimtų tūkstančių gyventojų, o jam pačiam užbėgo už akių Bombay (dabar vadinasi Mumbai), Indijoje, išsikovojęs sau trečią vietą. Rio miesto plačiomis gatvėmis zuja, tarsi kokie vabalai, maži geltoni taksi, kurių, anot Sigi, per 8,000 visame mieste (o jų vairuotojai nei kiek ne geresni, kaip Romoje, Italijoje, ar Mexico City, Meksikoje). Tai priminė mums Čilės sostinę, Santiago matytus didžiulius geltonus miesto autobusus, kurių mūsų vadovės Suni pasakojimu, buvo per 26,000 ir priklausė privačiai bendrovei. Nenuostabu, jog matydavome juos, lyg laidotuvių procesijoje, po dešimtį ar daugiau iš eilės slenkančius gatve arba visą tuziną susigrūdusius.

Jei turistai užsigeistų pamatyti atogrąžų (tropinių) lietaus mišką, jiems nereikėtų leisti toli į užmiestį. Per ankstyvą Rio de Janeiro koloninį išvystymą, tankūs miškai, kurie dengė Tijuca kalną bei jo šlaitus, buvo negailestingai iškirsti, kad žemę galėtų panaudoti cukrinių nendrių bei kavos sodinams (plantacijoms). Tačiau vėliau buvo persigalvota ir XIX šimtmečio viduryje įvesta miškų atgaivinimo — jų sodinimo programa: natūrali dykuma vėl buvo sugrąžinta į pačią didmiesčio širdį. Šiandien galima pėsčiomis pasi-

RIO — DIEVIŠKOS GAMTOS GLĖBYJE!

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Nr. 4

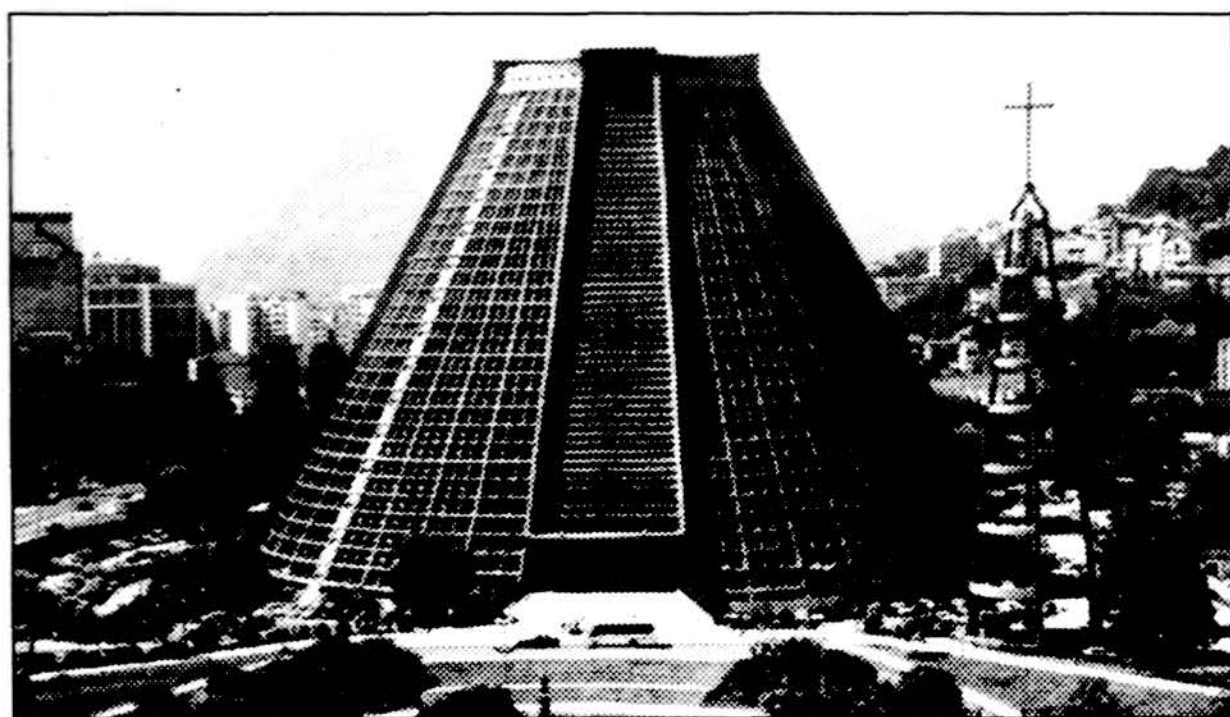
vaikščioti puikiam Parke Nacional (Tautiniame parke), kurį puošia kriokliai, olos, keletas išpuodingų vaizdų stebėjimo aikštelių... Čia tarp beždžionių, egzotiškų paukščių pasitaiko ir plėšresnių žvėrelių, perspėjo mus Sigi.

O visgi viena vieta, kuri neišvengiamai patraukia tūkstantines minias, tarsi koks masalas — kaip bitės traukte traukia kvepiančios gelės, yra Kuprotas kalnas — Corcovado — Kuprius. Tą vardą gavę dėl savo išvaizdos, — kalnas panašus į kuprį.

Autobusu nuvykome iki stotelės, kur turėjome akumplėtu traukinėliu (cog train) keltis į kalną. Stotyje — minios žmonių, spūstis. Traukinėlis yra tik trijų vagonų ir važiuoja kas pusvalandį. Mūsų didelė grupė (40 asmenų) skilo per pusę. Vieni nuvažiavo su Sigi, kiti likome su Connie. Atėjo linksmai klegantis būrys moksleivių — brazilų vaikų (10–12 metų). Mes, sėdintys ant suolų, bematant buvome jų apsupti. Pradėjo labai draugiškai mus kalbinti. Vienas vienuolikmetis berniukas, žibanciomis, it žvaigždutės judomomis akimis, bematant virto vertėju savo draugams. Šmaikščiai „kalbėdamas“ rankomis ir pabirais angliškais žodžiais, jis klausinėjo mane, iš kur mes esame, kas tokie esame, koks vardas, kaip man čia patinka ir pan. Ir susiėmėmės! Jis — portugališkai, aš — angliškai ir, žinoma, abu „rankų mostų kalba“. Geras, mandagus berniukštis pasakė mums, vardą — Joao (tarsi panašiai į „Juan“,

reiškia — Jonas). Išgirdę, jog mes esame iš JAV (o mūsų pasilikęs buvo dar nemažas būrys — 20), visi choru, iškėlę rankutes, džiaugsmingai (ir griausmingai!) mums kelė šauksmu „Viva“ ovacijos! Kokia laimė mums šyptelėjo, atsiųsdama tuos vaikus! Su kvatojančia vaikyste žmogus ir pats atjaunėja, pagerėja... Ar neteisingai mūsų išmintingieji senoliai porino: „Su kuo sutapsi — tuo ir pats patapsi!“ Nors labai trumpam, nors tik akimirkai, nuostabu pabūti „vaiku“... Atsisveikindami, prieš lipdami į traukinį, jie vėl griausmingai, mojuodami rankomis, mums šaukė: „Ciao“ (čia) — „sudeiv“! Taip išlydėjomė savo naujus draugus.

Pagalčiau ir mums atvėrė vartus į „rojų“ — suleido į peroną, o iš jo ir į traukinį. Sėdint prie lango, važiuojant per tankų vešlų Tijuca mišką, godžiai ryji natūralų džiunglių vaizdą. Siaurais, nuolat vingiuojančiais bėgiais kilome vis aukštytyn pro kalnų šlaituose esančias lūšneles, vadinamas favelas — varguomenės „buveines“, pro tikrus raizgynus — susipynusius lietaus miško vijoklius... Iš abiejų bėgių pusių šmėkštelėdavo baltos šventųjų statulos, lydinčios mus iki pat Corcovado kalno viršūnės. Mus nuolat lydinti laimė ir vėl šyptelėjo mums: į vagoną įlipo keturi muzikantai, visi vienodai geltonais marškiniais dėvintys, lyg būtų kokia „oficiali“ muzikantų grupė. Ir vagone pasklido sambos garsai, nors imk ir šok — taip pakėlė jau ir šiaip aukštai skrajojančią, brazilų mums užkrėstą, nuotaiką... Kitoje stotelėje jie išlipo. Manytume, jog tokiu būdu tarp turistų uždariauja. Ta proga su malonumu tenka pastebėti, jog Rio de Janeiro mieste (ir apskritai Pietų Amerikoje) visiškai nematėme elgetaujančių — nei vaikų, nei senelių... Kai kurie užsiima prekyvima ant šaligatvių piešiniais arba prie viešbučio aušiniais, rankinukais, spalvotom skarom. Užvažiavę į Corcovado kalno viršų, dar kėlėmės judančiais laiptais vis aukštytyn prie Kristaus kojų... Ir čia užplūdo atklydusi liūdesio banga... Tarsi iš praeities miglų išniro ryškus vaizdas, kai mes šioje vietoje prieš 25 metus su Vincentina Jurkūniene ir Lina (Halina) Žitkiene (dabar jau abi iškeliavusias į savo galutinę kelionę — Dangiskąsias aukštybes) linksmai lipome, kur dabar įtaisyti judantieji laiptai, 220 laiptų (savo nuosavomis kojomis — pestute) išvysti garsųjį Cristo Redentor — Kristų Atpirkeją! Tada mes rangytu keliu užvažiavome taksi per Tijuca mišką, turėdamos vadovę portugališkai laisvai kalbančią ir dažnai Rio lankiusią dukrą. Geri buvo laikai. **Bus daugiau.**

Saint Sebastian katedra Rio de Janeiro mieste.

Pagerbti populiariausi autoriai ir atlikėjai

Metų dailininkė — Sigutė Abramavičienė.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, balandžio 26 d. (ELTA) — Pasaulinę intelektinės nuosavybės dieną sostinės Kongresų rūmuose apdovanoti populiariausi 2005 metų autoriai ir atlikėjai — muzikai, literatai, dailininkai.

Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) aukso medaliais už kūrybinę veiklą pagerbti trys laureatai — rašytoja Jurga Ivanauskaitė, liaudies dainų atlikėja Veronika Povilionienė ir išradėjas Bronislovas Spruogis.

Lietuvos autorių gynimo asociacijos agentūra LATGA-A populia-

riausius autorius apdovanojo LATGA-A aukso žvaigždėmis ir „Metų autoriaus“ laureato diplomais. Metų kompozitoriumi tapo Algirdas Martinaitis, populiariosios muzikos autorius — dainininkas ir kompozitorius Stanislovas Stavičkis-Stano, populiariosios muzikos dainų tekstų autorė — Nejolė Laukavičienė, muzikos teatrui autorius — Faustas Latėnas, metų dramaturgė — Nijolė Indriūnaitė, metų dailininkė — Sigutė Abramavičienė, knygos autorė — Daiva Vaitkevičiūtė už knygą „Moterys meluoja geriau“.

Teisėsaugininkų akcija — pasaulio viršūnių akivaizdoje

Vilnius, balandžio 26 d. (BNS) — Teisėsaugos pareigūnai, teismuose besibylinėjantys dėl neišmokėtų algų grąžinimo, neatsisako už savo teises kovoti radikaliomis priemonėmis ir siekia tarptautinio dėmesio.

Naujausią savo akciją jie rengia gegužės 4 dieną, tą patį dieną, kai Vilniuje vyks Baltijos ir Juodosios jūrų demokratijos forumas. Į šį renginį susirinks keliolika prezidentų ir kitų aukštų svečių iš dviejų dešimčių šalių. Į forumą atvyks JAV viceprezidentas Dick Cheney.

Lietuvos ikiteisminio tyrimo įstaigų profesinės sąjungos pirmininkas Tomas Vaitkuskas sakė, kad ši diena protesto akcijai pasirinkta specialiai, siekiant didesnio atgarsio.

„Iš pradžių žmogaus teisės, pas-

kui įvaizdis. Valdžia sprendimus priima tik tuomet, kai imamasi jėgos — prisiminkite žemdirbių protestus“, — sakė jis.

Pareigūnai reikalauja valstybės tarnybos pareigūnams pakelti minimalų mėnesio atlyginimą (MMA), kuris nuo 2003 metų nekito ir yra 430 litų, kai tuo tarpu privačiame sektoriuje MMA yra 550 litų, ir nuo liepos 1 d. turėtų kilti iki 600 litų.

Dėl mažų atlyginimų policininkai ir ugniagesiai emigruoja į Airiją ir ten gauna 4 kartus didesnę algą.

„Bet kuriai Europos Vyriausybei būtų gėda priversti pareigūnus eiti į gatves, tuo tarpu Lietuvoje net ir po to, kai teismai masiškai priima pareigūnams palankius sprendimus, Vyriausybės vadovas sugeba kiršinti visuomenę“, — sakė T. Vaitkuskas.

Sportas

* Antradienį Italijoje 21-ą kartą vykusį „Trofeo Liberazione“ dviratininkų lenktynių nugalėtoja tapo „Safi Pasta Zara Manhattan“ komandos narė Diana Žiliūtė. Lietuvos dviratininkė, kuri šias lenktynes laimėjo ir 2003 metais, finišo aplenkė italę Annalisa Cucinotti bei rusę Olga Sliusareva.

* Pirmąjį pralaimėjimą 2006 metų pasaulio ledo ritulio čempionato I grupės šešių komandų B pogrupio turnyre patyrė Lietuvos rinktinė, trečiadienį 3:5 nusileidusi Austrijos komandai. Lietuvos ledo ritulininkai trečiadienio rungtynėse tris kartus pirmavo po Artūro Katulio (16:04 — 1:0), Dariaus Lelėno (22:03 — 2:1) ir Dariaus Pliskausko (31:57 — 3:2) įvarčių, tačiau austrai sėkmingai išnaudodavo kiekybinį

pranašumą ir net keturis iš penkių įvarčių įmušė turėdami aikštėje vienu žaidėju daugiau.

* Antrąsias NBA Rytų konferencijos ketvirtfinalio rungtynes Žydrūno Ilgausko Cleveland „Cavaliers“ komanda antradienį savo arenoje 84:89 pralaimėjo Washington „Wizards“ krepšininkams, o serijos iki keturių pergalių rezultatas tapo 1:1. Lietuvis antradienį pelnė 9 taškus, atkovojo 7 kamuolius, blokavo 4 varžovų metimus, atliko 2 rezultatyvius perdavimus, sykį suklydo bei dukart prasižengė.

* Geriausiu 2005-2006 metų sezono NBA čempionato treneriu pripažintas Avery Johnson, vadovaujantis Dallas „Mavericks“ komandai. Apklausoje jis 63 kartus anketose buvo įrašytas pirmuoju.

Koalicijos vadovai pasidalijo ministerijas

Atkelta iš 1 psl.

iš valdančiosios koalicijos pasitraukus Naujajai sąjungai (socialliberalams).

Darbo partijos vadovas Viktoras Uspaskichas po antradienį pasibaigusios derybų žurnalistams teigė esąs patenkintas derybų rezultatais. Darbo partija anksčiau pretendavo į du laisvus ministrų postus, tačiau po derybų prie savo kontroliuojamų penkių ministerijų papildomai gavo tik vieną — SADM.

Paklaustas, kodėl „darbiečiai“ sutiko nusileisti, V. Uspaskichas paaiškino, jog Darbo partijos nariai labiau pageidavo Seimo Audito komiteto pirmininko posto, dėl kurio derantis teko atsisakyti Užsienio reikalų ministerijos.

Paklaustas, kodėl Darbo partija pasirinko būtent Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, V. Uspaskichas atsakė: „Todėl, kad mūsų partija yra darbo, mums labiau prie sielos Socialinės apsaugos ir darbo ministerija“.

Valstiečių liaudininkų vadovė Žemės ūkio ministrė Kazimira

Prunskienė pripažino, kad jos partija labiau pretendavo į SADM, tačiau derybose sutarta, kad valstiečiams teks URM.

„Be abejo, kompromisai šiuo atveju yra neišvengiami“, — sakė K. Prunskienė.

Paklausta, ar valstiečiai liaudininkai turės kompetentingą kandidatą į užsienio reikalų ministro postą, K. Prunskienė teigė, jog tokių kandidatų esą būsią ne vienas.

Ministrė neatsakė, ar užsienio reikalų ministro postas galėtų atitekti nepartiniam kandidatui.

Trijų partijų derybininkai juokavo, jog iš koalicijos pasitraukęs parlamentaras Kazys Bobelis, dabar, matyt, turėtų gailėtis dėl tokio poelgio, nes vienas jo pasitraukimo motyvų esą buvęs būtent nepatenkintas siekis tapti užsienio reikalų ministru.

Socialdemokratų partijos vadovas, premjeras Algirdas Brazauskas patenkintas valdančiosios koalicijos derybų dėl postų Vyriausybėje bei Seime rezultatais, apie būsimųjų ministrų personalijas kol kas nekalba.

Pareigūnas įtariamas talkinęs nusikaltėliams

Atkelta iš 1 psl.

reikalingą informaciją FNTT.

Jo teigimu, NMA bendradarbiavimas su FNTT ir specialiosiomis tarnybomis dėl „pelėsių“ nusikalstamos grupuotės užmačių prasidėjo dar pernai birželį.

Tuomet NMA, remdamasi bendradarbiavimo sutartimi su FNTT, paprašė teisėsaugos institucijas iširti galimus „pelėsių“ grupuotės piktnaudžiavimus, siekiant neteisėtai gauti ES fondų paramą, ir perduoti visą su tuo susijusią turimą informaciją.

„Agentūra jau nuo praėjusių metų birželio mėnesio buvo surinkusi pakankamai informacijos apie minimos gaujos norą gauti finansinę paramą ir teikė visą informaciją apie tai“, — sakė S. Silickas.

Jo teigimu, būtent agentūros dėka buvo sustabdyta daugiau nei 10 mln. litų paramos, į kurią pretenduoja su gauja susijusios įmonės.

Žurnalistų paklaustas, kaip buvo priimtas sprendimas skirti paramą vienai iš įtartinų įmonių, S. Silickas atsakė, kad sprendimą priėmė Projektų atrankos komitetas pernai gegužę.

Jo teigimu, buvo nuspręsta pasirašyti šitą sutartį ir toliau tęsti griežtą projekto įgyvendinimo eigą iki paramos išmokėjimo ir tai buvo

daroma siekiant išanalizuoti tikrąją bendrovės finansinę būklę.

„Noriu pasakyti, kad sutarties pasirašymas dar neįpareigoja išmokėti paramos, kuri dar iki šiol nėra išmokėta, jei nebus įvykdytos sutarties sąlygos“, — teigė S. Silickas.

„Pelėsių“ gaujos vadeivos broliai Gintaras ir Darius Linkevičiai prieš kurį laiką buvo suimti, o šiuo metu teismo laukia laisvėje. Jų vadovaujamos įmonės „Kiemeliai“ bei „Vaškai“ ir su „pelėsių“ siejama Pasvalio bendrovė „Vikebas“ dėl paramos kreipėsi 2005-ųjų pabaigoje.

Iš pradžių vertindami šiuos projektus NMA specialistai kategoriškai prieštaravo, kad su broliais Linkevičiais susijusioms bendrovėms būtų skiriami ES pinigai. Buvo nustatyta, jog sumos, kurias būtų reikėję mokėti, gerokai padidintos, todėl dalis pinigų keliautų į brolių Linkevičių kišenę.

Anot „Lietuvos ryto“, tuomet iniciatyvos ėmėsis NMA vadovas S. Silickas priėmė sprendimą skirti pinigų. Vis dėlto ši gerai suplanuota afėra žlugo, kai operatyvinės informacijos apie ją gavo FNTT pareigūnai.

Beje, neseniai už grotyų atsідūrė Lietuvos verslo paramos agentūros direktoriaus pavaduotojas Mindaugas Vilčinskas.

Darbininkai slėpėsi už tvoros

Vilnius, balandžio 26 d. (BNS)

— Varėnos rajone išaiškinta medžio apdirbimo bendrovė, kaip įtariama, algas darbininkams mokėjusi „voke-liuose“.

Kaip pranešė Alytaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcija (AVMI), mokesčių inspektoriai bendrovės veiklą pradėjo stebėti gavę vieno darbininko pranešimą pasitikėjimo telefonu. Jis teigė, kad jo įmonėje nelegaliai samdomi darbuotojai bei nelegaliai mokami atlyginimai.

AVMI Operatyvios kontrolės skyriaus specialistai nufilmavo darbininkams išmokamų atlyginimų procesą. Patikrinimo metu įmonėje rasti kompiuteriu rinkti legalių atlyginimų mokėjimo žiniaraščiai, nele-

galūs darbo juodraščiai ir sąsiuvinis, kuriame ranka surašyti, kaip spėjama, nelegalių atlyginimų mokėjimo žiniaraščiai.

Šiame sąsiuvinyje nuo šių metų vasario mėnesio buvo fiksuotos darbuotojų pavardės ir darbai, kuriuos jie dirbo. Įtariama, kad už šiuos darbus nebuvo mokami visi įstatymais numatyti mokesčiai.

Alytaus AVMI Operatyvios kontrolės skyriaus specialistams darbuotojas buvo pranešęs ir kokių metu direktorius mokės atlyginimus. Operatyvios kontrolės skyriaus nufilmuotoje medžiagoje matyti, kaip direktorius išmoka pinigus.

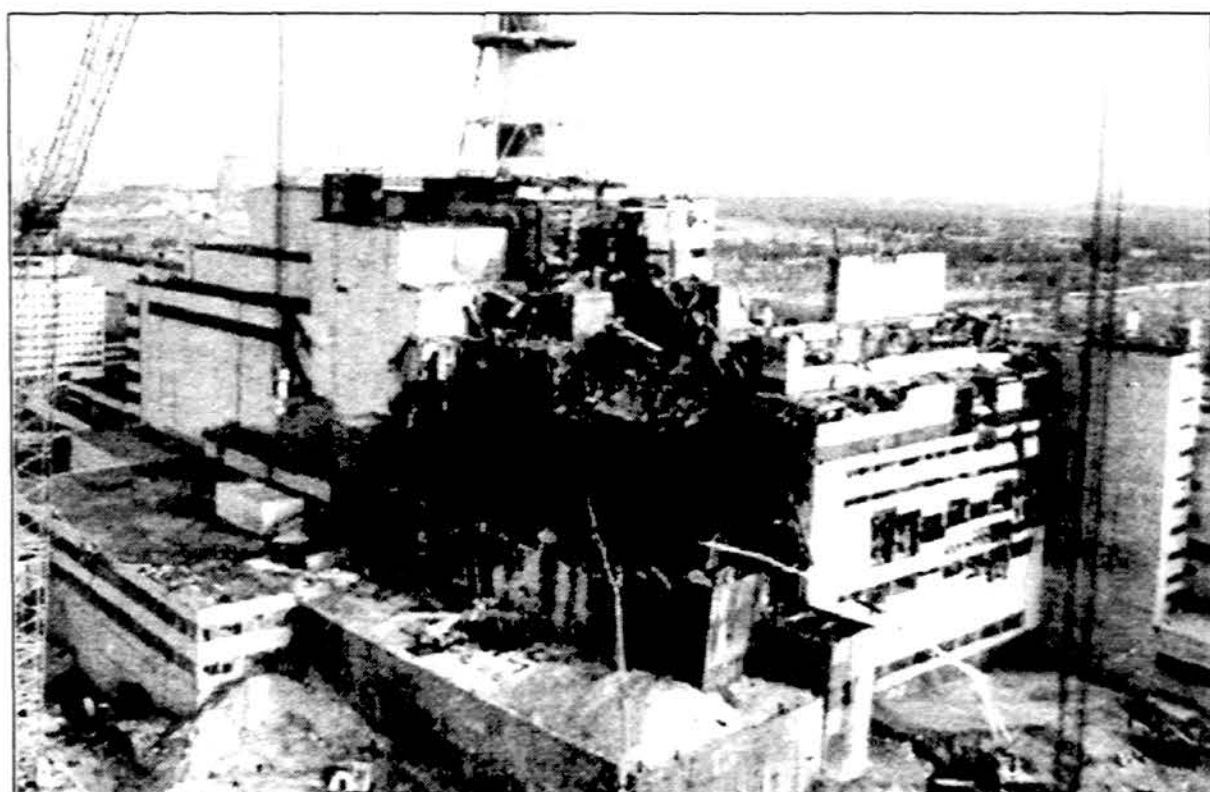
Tuo tarpu kiti nelegalių atlyginimų atėję pasiimti darbininkai nuo pareigūnų puolė slėptis už tvoros.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Tikroji Černobylio tragedijos priežastis buvo nuslėpta

Černobylio atominė elektrinė po sprogimo.

Reuters nuotr.

Kijevas, balandžio 26 d. (BNS) — Pasaulis nepasimokė iš Černobylio branduolinės jėgainės tragedijos, teigia žmogus, kuris prieš 20 metų buvo atsakingas už reaktorių, sprogsių paskutiniąją balandžio savaitę.

Retai interviu duodantis buvęs Černobylio jėgainės direktorius Viktor Briuchanov Rusijos žurnalui „Profil“ teigė, jog mokslininkai nuslėpė visą tiesą apie projektavimo klaidas, kurios prisidėjo prie didžiausios pasaulyje branduolinės avarijos.

Po šios nelaimės už aplaidumą į kalėjimą sėdęs Viktor Briuchanov prakalbo, kad tokios šalys kaip Kinija ir Jungtinės Valstijos vėl grįžta prie branduolinės elektros energijos gamybos, mat ją naudojant neišskiriamas anglies dvideginis.

„Norint žinoti, kuria linkme plėtoti alternatyvius energijos šaltinius, reikia suprasti tikrąsias tragedijos priežastis, — tokie V. Briuchanov žodžiai cituojami pirmadienį pasirodžiusiame naujausiame „Profil“ numeryje. — Šia prasme niekas iš Černobylio nieko nepasimokė“.

Ketvirtasis Černobylio jėgainės reaktorių sprogo ankstyvą 1986-ųjų balandžio 26-osios rytą, personalui atliekant patikrą. Iš jo pakilęs milžiniškas radioaktyviųjų dulkių debesys pasklido po didžiąją dalį Europos.

Dabar dauguma mokslininkų

sutinka, jog avariją sukėlė lemtingas reaktoriaus projektavimo ir tuo metu dirbusio personalo, netinkamai vykdžiusio saugumo procedūras, klaidų derinys.

V. Briuchanov pripažino, kad jo vadovaujami darbuotojai suklydo. Tačiau, pasak jo, atliekant oficialų tragedijos priežasties tyrimą siekta nuslėpti branduolinės energetikos sektoriaus trūkumus ir taip išgelbėti jo prestižą.

„Mokslininkai, statybų inžinieriai, prokuratūros ekspertai — visi jie gynė savo profesinius interesus, ir tiek. Šis melo voratinklis atitraukė dėmesį nuo tikrųjų avarijos priežasčių paieškos“, — teigė V. Briuchanov.

Tokie patys reaktoriai kaip ir tas, kuris sprogo Černobylyje, po šiai dienai tebeveikia Rytų Europoje, nors po avarijos buvo pertvarkyti, siekiant pašalinti saugos trūkumus, išaiškęsčius tiriant Černobylio tragediją.

Oficialusis avarijos tyrimas tebuvo platesnio tarptautinio sąmokslų nuslėpti branduolinės energetikos pavojus dalis, tvirtino V. Briuchanov, nors tai įrodančių faktų nepateikė.

Reaktoriaus sprogimo metu V. Briuchanov buvo savo namuose netoli jėgainės. Atlikęs pusę iš paskirtosios 10 metų laisvės atėmimo bausmės, dabar jis gyvena Ukrainos sostinėje Kijeve, rašo žurnalas.

Iranas kenks JAV interesams

Teheran, balandžio 26 d. („Reuters“/BNS) — Iranas visur pasaulyje kenks JAV interesams, jei amerikiečiai jį užpuls, trečiadienį sakė Irano aukščiausiasis vadovas ajatola Ali Khamenei.

Jungtinės Valstijos, kurios kaltina Iraną mėginant pasigaminti branduolinį ginklą, yra sakiusios, kad bandys spręsti ginčą diplomatinio keliu, tačiau neatmeta ir karinių veiksmų galimybes, jei diplomatinės pastangos nepadėtų.

„Amerikiečiai turėtų žinoti, kad jei jie užpuls Iraną, jų interesams bus kenkiama visame pasaulyje, kur tik įmanoma“, — sakė vadovas, kurio žodžius citavo valstybinės televi-

zijos diktoriaus.

„Irano tauta į bet kokią smūgį atsakys dvigubai didesne jėga“, — sakė jis.

JAV ragina įvesti sankcijas Iranui, jeigu, kaip tikisi JAV, Tarptautinė atominės energetikos agentūra (TATENA) pripažins, kad Teheran nepaisė JT reikalavimų.

Tuo tarpu Iranas pagrasino nutraukti bendradarbiavimą su TATENA, jeigu bus imtasi sankcijų.

Prezidentas Mahmoudas Ahmadinejad pakartojo, kad Iranas galėtų peržiūrėti savo išsipareigojimus Branduolinio ginklo neplatintojo sutarčiai ir bendradarbiavimą su TATENA.

EUROPA

LONDONAS

Britų ministras pirmininkas Tony Blair, įklimęs į skandalą dėl įtariamo jo Leiboristų partijos nesąžiningumo, trečiadienį patyrė naują smūgį — jo pavaduotojas prisipažino užmezgęs romaną su sekretore. Ministro pirmininko pavaduotojas John Prescott sakė apgailestaujantis dėl tų jau pasibaigusių santykių, kurie „pribloškė“ jo žmoną Paulinę, gyvenančią su juo 45 metus. Dėl 67 metų J. Prescott prisipažinimo prieš gegužę įvyksiančius vietos rinkimus nepatogioje padėtyje atsidūrė ir T. Blair, kuris 1997-aisiais į valdžią atėjo žadėdamas būti „baltesnis už baltą“ po ankstesnei konservatorių vyriausybei pakenkusių kaltinimų nesąžiningumu.

VARŠUVA

Tūkstančiai daugiausia jaunų žmonių iš viso pasaulio antradienį susirinko prie Pietų Lenkijos Osvecimo mirties stovyklos raudonų plytinių pastatų kasmetiniam, jau penkioliktajam, Gyvųjų žygiui, kuriuo pagerbiamos Holokausto aukos. Eisejoje dalyvavo apie 8,000 žmonių — tai iš viso pasaulio susirinkę žydai ir apie 1,500 Lenkijos vidurinių mokyklų moksleivių. Tarp žygio dalyvių, kurie ėjo tris kilometrus nuo Osvecimo barakų iki Birkenau stovyklos, kur dujų kameroje Lenkiją okupavę naciai 1940-1945 metais nužudė daugiau kaip milijoną žydų, buvo maždaug 5,000 izraeliečių ir šimtai žydų bei kitų tautybių žmonių iš viso pasaulio.

RUSIJA

MASKVA

Beveik ketvirtadalis Rusijos gyventojų mano, kad Estija — pavojinga šalis, rodo sociologijos paklausos duomenys. Tarp buvusių SSRS respublikų, kaip pavojingiausią gyventi ir pabūti trumpam nuvykus, Rusijos gyventojai nurodė Gruziją. Tuo įsiti-

kinę 53 proc. apklaustųjų. Tarp labiausiai pavojingų šalių Rusijos gyventojai taip pat įtraukė Latviją — 29 proc., Azerbaidžaną — 28 proc., Lietuvą — 27 proc., Tadžikistaną — 26 proc., Estiją — 23 proc. Saugiausios rusams iš buvusios Sovietų Sąjungos, Rusijos gyventojų nuomone, yra Rusija, Baltarusija ir Kazachstanas.

JAV

WASHINGTON, DC

Naujuoju oficialiu Baltųjų rūmų atstovu spaudai išrinktas konservatyvus „Fox News“ apžvalgininkas ir radijo laidos vedėjas Tony Snow. T. Snow pakeis spaudos sekretorių Scott, kuris praėjusią savaitę paskelbė pasitraukiantis per prezidento George W. Bush administracijos pertvarkymą. Žurnalistas ir skiltininkas T. Snow 1991 metais Baltuosiuose rūmuose rašė kalbas G. W. Bush tėvui, prezidentui George Bush. Nuo 1996 iki 2003 metų jis vedė televizijos interviu laidą „Fox News Sunday“. Pastaraisiais metais jis per „Fox“ radiją vedė itin konservatyvios pakraipos laidą „The Tony Snow Show“.

SAN FRANCISCO

Vieną iš Pakistano kilusį amerikietį antradienį California teismas pripažino kaltu lankius „al Qaeda“ apmokymų stovyklą. Nuosprendis buvo paskelbtas vos po kelių valandų, kai dėl tos pačios bylos sužlugdo jo tėvo teismas. Prisiekusieji pripažino Hamid Hayat kaltu dėl to, kad jis teikė „materialinę paramą“ priešui, ruošdamasis būti teroristu, ir melavo apie tai Federalinio tyrimų biuro (FTB) agentams. H. Hayat gresia iki 39 metų kalėjimo.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld trečiadienį netikėtai atvyko į Bagdadą, norėdamas pademonstruoti paramą vos prieš kelias dienas naujuoju Irako ministru pirmininku išrinktam šių politikui Jawad al-Maliki. JAV paprašė J. al-Maliki, kurį Jungtinis šių aljansas paskyrė penktadienį, kuo greičiau suformuoti naująją vyriausybę.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.	Air Freight Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Auto Export Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.	Trucking Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Small Packages Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

GYVENĖS IR DIRBĖS LIETUVAI

„Lietuvi, tebūnie tau pirmiausia tėvas ir motina, bet virš jų tebūnie tėvynė Lietuva...“ — įrašė Mykolas Krupavičius savo testamente. Įrašė Leituvo istorijos puslapiuose, skausmingame mūsų tautos likime, mūsų pačių istorijoje. Šie garsiojo prelato žodžiai — tai raktas nuo jo vidinio pasaulio durų. Atsirakinėjime ir atverkime jas, nupūskime dulkes nuo aukso rėmuose įreminto portreto, iš stalčių ištraukime gražias idėjas, prasmingus darbus ir šviesias mintis. Pėdomis sniege išminkim — ir lai visi pamato — „Lietuvi...“, didelėm raidėm, per visą Lietuvos žemę, tą žemę, kurią mūsų protėviai prakaitu ir krauju girdė, kurią mylėjo ir saugojo iškiliasi to meto lietuviai, kartu ir labai reikšmingus darbus pasiūlę bei realizavę Mykolas Krupavičius.

Pirmasis pasaulinis karas Lietuvai atnešė daug skausmo ir nerimo. Sugriuvo žmonių gyvenimai, išsibarstė tiek materialiniai, tiek dvasiniai jų turtai... Mykolas Krupavičius buvo vienas pagrindinių nepriklausomos Lietuvos valstybės kūrėjų, Krikščionių demokratų partijos vadas, stojęs prie jos vairo organizavimosi stadijoje ir po to ilgiausiai jai pirmininkavęs, Steigiamojo Seimo bei visų trijų parlamentinės Lietuvos Respublikos Seimų aktyvus veikėjas. Sunkiu ir atsakingu Lietuvai momentu kunigas Mykolas Krupavičius suvaidino lemiamą vaidmenį kaimo pertvarkyme. Jo Žemės reformos programa į gerą pusę pakeitė daugelio kaimo žmonių gyvenimą, sustiprino Lietuvos valstybę ekonomine, politine prasme. Ne mažesnę reikšmę turi ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizacijos kūrimas mūsų išeivijos lietuvių palaiyktyti ir tautinei kultūrai ugdyti.

Taip viešai pristatomas prelatas Mykolas Krupavičius. Taip kalba mūsų vadovėliai. Taip kalba laikraščiai. Taip kalba televizoriai...

Bet sykių gavę į rankas raktą ir pravėrę šios iškilios asmenybės vidinio pasaulio, jo širdies duris, pasinaudokime proga ir pabandykime pamatyti čia tai, apie ką knygos nekalba... Atsilaužkime gabalėlį tos išminties ir vertybių duonos, kuri teikė jėgų ir ryžto darbams nudirbti ir ne tik savo asmenines, bet ir visos tautos nesėkmes pakelti. Rūsti gyvenimo realybė. Tėvas, priverstas išvykti į Ameriką, motina, prieškarinio Lietuvoje vargstanti su keturiais mažais vaikais... Socialinę ir ekonominę nelygybę Mykolui Krupavičiui teko išgyventi nuo pat vaikystės. Iš tėvų ir ypač iš senelio jis buvo daug girdėjęs apie sunkius, dar jo tėvų patirtus baudžiavos laikus ir apie ponų, dvarininkų neteisingumą, dėl to jų niekada nemėgo. Materialiniai nepritekliai bei carinės Rusijos valdžios vykdomos politikos moraliniai ir socialiniai padariniai, nukrikščionėjusios bei prarandančios solidarumą visuomenės problemos jaunuoliui Mykolui nebuvo svetimos, nesaldus jo gyvenimas privertė atrasti tikrąsias vertybes — tikėjimą, meilę, dėmesingumą žmogui. Matytas kumečių ir mažžemių skurdas visada buvo jaučiamas kaip neteisybė, kurią reikia atitaisyti.

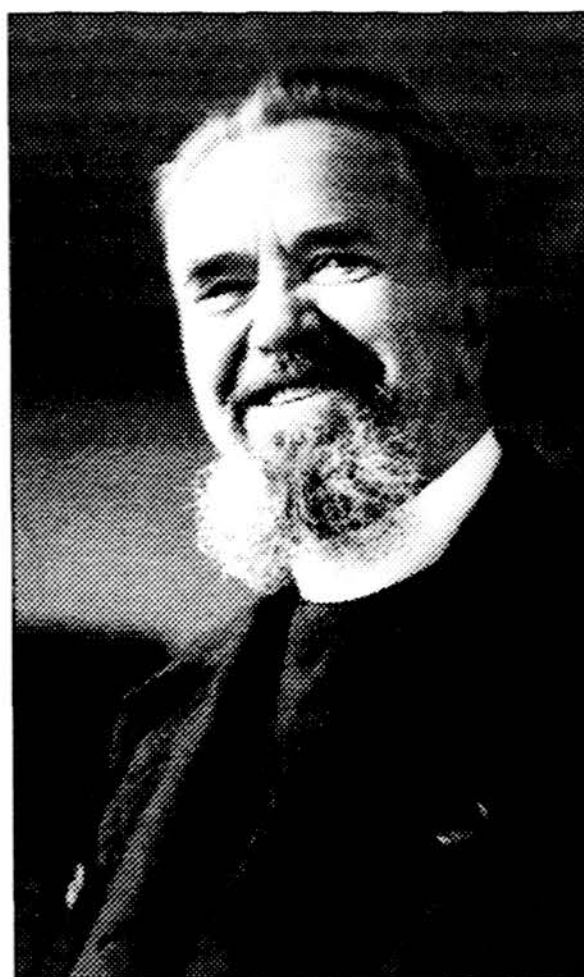
Mykolas Krupavičius radikalias

ir demokratiškas pažiūras daugiausiai formavo Bažnyčios mokslas. Norėdamas geriau tarnauti lietuvių tautai, jis apsisprendė siekti kunigystės — įstojo į Seinų kunigų seminariją, vėliau teologijos ir filosofijos mokslus tęsė Sankt Peterburg dvasinėje akademijoje. Tvirtą pasaulėžiūrą ir įsitikinimą reformos būtinumu jam padėjo suformuoti krikščioniškoji socialinė literatūra. Krupavičiaus žemės reformos priešininkai teigė, jog tokia žemės reforma prieštarauja Bažnyčios mokymui, tačiau yra žinoma, jog Krupavičius, rengdamas reformos projektą, buvo labai gerai išstudijavęs popiežių Leono XIII ir Pijaus XI veikalus ir jais rėmėsi.

Bet Mykolas Krupavičius buvo ne vien kunigas, Lietuvos ir užsienio (Rusijos, Prancūzijos) universitetuose jis igijo labai platų išsilavinimą sociologijos, ekonomikos, teisės, žurnalistikos srityse. Ieškodamas būdų pakelti Lietuvos žmonių gerovei ir pagerinti jų socialinį gyvenimą, jis buvo išstudijavęs įvairias socialines teorijas ir doktrinas. Teigiama, jog Markso „Kapitalą“ jis išgilinęs perskaitė net tris kartus dar studijų laikais.

„Nenoriai į politikąėjau, nors ir tada žinojau, kad demokratinėje tvarkoje kiekvienas geros valios lietuvis turi ne tik išmanyti savo krašto politiką, bet ir aktyviai joje dalyvauti“. Žemės reformos iniciatoriui rūpėjo ne tik valstybė kaip teritorinis vienetas, bet ir Lietuvos visuomenė, paprastas kaimo žmogus. Jis pasitelkė žmogaus moralę ir psichologiją, jis žinojo: nuoširdus darbas savo, ne kažkieno kito žemėje kuria asmenybę, ugdo tokias dorybes kaip darbštumas, taupumas, atsakingumas.

Prelatas suprato, kad lietuviui nuo senų senovės žemė yra labai brangi, neatsiejama nuo jo dvasinio pasaulio. Žemė lietuviui reiškė gyvenimą. Įgyvendindamas žemės ūkio reformą M. Krupavičius suvokė, kad rizikuoja, tačiau jis žinojo, kad aukojasi mylimos šalies labui. Reformos priešininkai manė, kad žemės išdalijimas baigsis ūkio katastrofa ką tik susikūrusioje valstybėje. Vienas artimų Mykolo Krupavičiaus bendradarbių po daugelio metų rašė: „Dvarų žemių dalinimas ano meto jaunuteje, neturtingoje valstybėje buvo labai rizikingas ir galėjo baigtis katastrofa. Jis varė aiškiai neūkišką darbą. M. Krupavičius be žemės naujakuriams nieko daugiau duoti ir negalėjo. Ir visi Lietuvos ekonomistai ir ūkio žinovai sakė, kad Krupavičius galutinai sugriau ir taip po karo nualintą žemės ūkį. Bet jauno ministro ryžtas, pasitikėjimas savo tautos vaikais, jų išmintimi ir darbštumu lėmė teigiamus žemės reformos rezultatus“. Kai kas manė, kad gyventojai gautos žemės neprižiūrės, nedirbs. Tačiau lietuviams būdingas darbštumas — ir tai rodė faktai, jog tik nedaugeliui nepavyko įsikurti gautuose žemės plotuose. Pats Mykolas Krupavičius apie reformos autorystę sakė: „Turiu pabrėžti ir priminti tai, ką ne kartą esu sakęs, būtent, kad žemės reformos autorius buvo ne asmuo, ne Rimka, ne Krupavičius, bet kolektyvas. O tas ko-

Prel. Mykolas Krupavičius

V. Maželio nuotrauka.

lektyvas yra visa Lietuva, ne tik ta, kuri mito iš žemės darbo, bet ir lietuviai inteligentai bei amatininkai, visi tie, kas norėjo Lietuvą padaryti lietuvišką, sumažinti lietuvių skurdą ir pakeisti Lietuvos veidą. Žemės reforma — tautos reikalavimo padaras. Man tik teko didžioji garbė jį įgyvendinti. Joks tikras patriotas lietuvis negalėjo to balso nepaklausyti, nenusikalsdamas savo tautai ir tėvynei. Steigiamasis Seimas, leisdamas žemės reformos įstatymą, prabilo tais žodžiais, kurie gal šimtmečiais susitelkė tautos sąmonėje, o aš, kaip žemės ūkio ministeris, įvykdžiau tautos troškimą ir tautos valios nutarimą“.

M. Krupavičius buvo vienas pirmųjų ateitininkų. Laikraštyje „Tėvynės sargas“ apie savo dalyvavimą ateitininkų veikloje rašė: „Ateitininku tapau, kai tik tas sąjūdis prasidėjo. Nebuvau jo autorius nei sumanytojas, bet buvau vienas pirmųjų ateitininkijos organizatorių ir veikėjų“.

M. Krupavičius buvo žinomas kaip nepaprastai geras oratorius. Jo kalbos kėlė didelį nerimą vokiečių okupacinei valdžiai, jis viešai protestavo prieš lietuvių represijas, beatodairišką žydų genocidą, todėl vokiečiai buvo jį suėmę. Prelatas gebėjo ne tik kalbėti, bet ir puikiai rašyti. Dažniausiai jo straipsniai buvo spausdinami katalikiškuose laikraščiuose, kaip „Ateitis“, „Židinys“, „Tėvynės sargas“ ir kt. Būdamas JAV išleido knygą „Lietuviškoji išeivija“ 1959 Italijoje.

Nušalintas nuo politikos dirbo pastoracinį darbą. Po Antrojo pasaulinio karo gyveno JAV. Vadovavo Vyriausiajam Lietuvos išsilaisvinimo komitetui (VLIK), išplėtė šią organizaciją ir padarė ją pagrindiniu kovotoju už Lietuvos laisvę.

M. Krupavičius ypatingai domėjosi lietuvių išeivija, išskėlė idėją dėl Lietuvių Bendruomenės įkūrimo ir ją įgyvendino. Šios organizacijos įkūrimas mūsų išeivijos lietuvių palaikyti ir tautinei kultūrai puoselėti yra ne mažesnės reikšmės kaip žemės ūkio reforma. Prelatas stengėsi išsaugoti po pasaulį pasiklidusių tautiečių lietuviškumą, o

garsiojoje „Lietuvių Chartoje“ buvo skelbiama: „Lietuvis lieka lietuviu visur ir visada, brangina savo kultūrą, istoriją ir kalbą“. Net ir šiandien „Charta“ yra aktuali pasaulio lietuviams.

Visomis savo jėgomis prelatas skatino lietuviybę. Kartą pas jį atėjusi dvarininkė prabilo į jį lenkiškai. M. Krupavičius jai parodė pirštu į duris, o ji išėjo nieko nesakydama. Dėl savo nešališkumo M. Krupavičius buvo itin gerbiamas. Įgytos įvairiapusės žinios, blaivus, analitinis žvilgsnis į žmogų ir jo problemas ugdė šio žmogaus pasaulėžiūrą, toleranciją, valią, begalinį tikėjimą savo idėjomis ir, svarbiausia — nepalaužiamą meilę ir pasiukojimą tėvynei ir savo tautai.

„Tėvynė“, „tauta“ — ar tardami šiuos žodžius suvokiame tikrąją jų prasmę? Tokią, kokią jiems suteikė prelatas Mykolas Krupavičius, visą save pašventęs tėvynės labui, visą save atidavęs gimtajai žemei ir mums, jo vaikams... Pernelyg supaprastiname šių žodžių reikšmę, žodžių, kurie taip išdidžiai ir pagarbiai skambėjo nepriklausomos Lietuvos kūrėjų lūpose. Turime saugoti juos, įsidėti kiekvienas į savo širdį, ir lai niekas niekas pasaulyje jų iš ten negalės išplėsti!

Nebeužrakinkime daugiau šių durų, nepamirškime jų, čia vėta sugrįžti dar ir dar kartą, čia moko pagarbos istorijai, tikrųjų dvasios vertybių ir meilės tėvynei — Lietuvai.

Daug dar turime nenuveiktų darbų.

Neįgyvendintų svajonių.

Negimusių idėjų...

„Lietuvi!...“ Sniegas nutirps, o žodžiai tegu visam laikui įsirašo į atmintį, į istoriją.

Justė Šapolaitė ir
Martynas Urbanavičius,
12 kl. mokiniai
Musninkų vidurinė mokykla

Premijuotas rašinys.
Premijos mecenatė Marija Remienė.

SKELBIMAI

NEKILNOJAMASIS TURTAS

VIDA M. SAKEVICIUS
Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas
708-889-2148

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

TĖVAI PRIVALO SUFORMUOTI DOROVINIUS PRINCIPUS

MINDAUGAS RADUŠIS

**Vaikai meluoja ne tik
balandžio 1-ąją – Melagių dienos
proga**

Melavimas tampa rimta problema, kai vaikas meluoja nuolat, o sutrikę tėvai nebežino, kaip reaguoti į tokį atžalos elgesį. Nors tiesos slėpimas būdingas tiek suaugusiųjų, tiek mažųjų bendravimui, ugdant brandžią asmenybę itin svarbu padėti jai suformuoti tvirtus dorovinius principus.

Fantazijų pasaulyje

Susidūrę su vaiko melu, pirmiausia turėtume atsizvelgti į jo amžių.

Ikimokyklinukams ir kai kuriems pradinukams būdinga įvairios fantazijos, tapatinimasis su pasakų ar animacinių filmų herojais, realybės ir pramanytų dalykų painiojimas, nesąmoningas savęs pateikimas geresniu nei iš tikrųjų.

Tad suaugusieji neturėtų nušėkti, kai 3–5 metų vaikas išgalvoja būtus ar nebūtus personažus, pasakoja apie savo bendravimą su jais. Taip pasireiškia ne tik vaiko kūrybiškumas, bet ir troškimas turėti tai, ko trūksta tikrovėje.

Vaizduotėje susikurtas draugas gali kompensuoti bendravimo su realiais žmonėmis stoką, todėl puoselėdamas šį vaizdinį, kurį laiką vaikas būna linksmesnis ir laimingesnis.

Keturmečių ar penkiamečių fantazijos dar nelaikomos melu ir su jomis beprasmiška kovoti. Tačiau mokyti vaiką išsivelti ribą tarp jo vaizduotės kūrinio ir tikrovės reikia pradėti jau nuo mažens.

Iš pradžių galima kalbėtis apie tikrus ir išgalvotus dalykus, o mažiesiems paaugus – supažindinti su tiesos ir melo samprata.

Pastebėta, kad vyresni nei 5 metų vaikai jau pradeda atskirti tikrovę ir gali pasverti kai kuriuos reiškinius teisingumo matu.

Melo šaknys

JAV Kalifornijos universiteto psichologijos profesorius Paul Eckman, susidūręs su savo paauglio sūnaus melagystėmis, pamėgino labiau išsiaiškinti tėvų ir vaikų tarpusavio santykius.

Psichologas pastebėjo, kad galima įvardinti kelias melo rūšis, kurias lemia skirtingos priežastys.

Itin paplitęs „baltasis“, arba pateisinamas melas. Meluojama, sakant komplimentus, siekiant „šventu“ melu apsaugoti artimą asmenį. Sunku vienodai vertinti ir tas situacijas, kai melu stengiamasi apginti draugą, užstoti jį nuo kitų.

Kiek vienareikšmiškiau vertinamas įžūlus sukčiavimas, kai meluojantis žmogus bet kokiomis priemonėmis siekia geresnio įvertinimo ar akivaizdžiai manipuliuoja aplinkiniais.

Profesorius Paul Eckman paauglio sūnaus elgsenoje „atrado“ melą, kuriuo siekiama apginti asmeninio gyvenimo laisvę. Remdamasis savo patirtimi, psichologas išpėja kitus tėvus neperlenkti lazdos, stengiantis kontroliuoti visas savarankiškumo siekiančios asmenybės gyvenimo sritis.

Tikėtina, kad vaikas ims meluoti, kai jam keliama sunkiai įgyvendinami reikalavimai, kai jam daug kas draudžiama. Pagrindiniai mažųjų melavimo motyvai – gėdos dėl netinkamo poelgio, bausmės baimė, pastangos save įtvirtinti, atkreipti aplinkinių dėmesį, sukelti nuostabą.

Skatinama šeimoje

Vaiką meluoti gali paskatinti ir netinkamas tėvų elgesys, kai šie skirtingai vertina tiek savo, tiek kitų žmonių poelgius.

Kartais suaugusieji įtraukia vaiką į pačių kuriamas melagingas situacijas, o kartais mėgina dangstyti kitų akyse blogus vaiko poelgius.

Mažieji išmoksta naudotis melu, kaip priemone, siekiant tikslo, bei perima dviprasmiškus elgesio vertinimo kriterijus.

Susidūrę su meluojančia atžala, tėvai paprastai supyksta, taiko įvairias bausmes. Tačiau reikėtų prisiminti, kad dažniausiai vaikas meluoja, norėdamas išvengti nemalonių. Kartais jis nerimauja, kad sužinoję teisybę, tėvai jo nebemylės.

Tad svarbu, kad suaugusieji neįsiveltų į jėgos žaidimą, kurio metu bet kokia kaina siekiama išgauti vaiko prisipažinimą, o pasistengtų į šią problemą pažvelgti iš esmės. Geriau suvokę tiek savo pačių, tiek vaiko elgesio priežastis, tėvai galėtų daug veiksmingiau kovoti su melu.

Sąžinės balsas

Vaiko ugdymas yra neatsiejamas nuo teisingumo sampratos perteikimo. Jau iki mokyklinukų mokyti įvertinti įvairius dalykus ir reiškinius, skirstydami juos į gerus ar blogus.

Pamatinis tokio vertinimo kriterijus vaikai perima iš tėvų, todėl labai svarbu, kad suaugusiųjų elgsena taip pat vadovautųsi nuosekliais moraliniais principais. Jų reikšmė itin išaugo mūsų laikais, kai viešojoje erdvėje plačiai propaguojamas vertybių santykinumas ar net jų nuvertinimas. Tad tėvų vaidmuo, padedant vaikui susigaudyti elgesio modelių įvairovėje, tampa labai svarbus. Juk iš mažųjų tikimasi, kad jie perims žmonių santykius palaikančias socialiniai priimtino elgesio normas.

Kaip ir bet koks kitas geras poelgis, tiesos sakymas turi būti skatinamas, todėl tiek tėvai, tiek mokytojai turėtų stengtis pastiprinti teigiamas vaiko puses.

Ilgainiui bręstantis žmogus suformuoja savo vidinę vertybių skalę, kuriai išorinio pastiprinimo šaltiniai nebėra tokie svarbūs.

Stuburo ir skausmo ligos

**JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD**
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužiedimų darbotvėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

**DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA**
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

**SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500**

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošia Aušrelė Sakalaitė

Hundred eighteenth lesson. (Hundred eitynth lesson) — Šimtas aštuoniolika pamoka.

Business meeting. (Biznis myting) — Verslo posėdis.

All day tomorrow I have to be in a meeting. (Ol dei tūmarou ai hev tū by in a myting) — Rytoj visą dieną turiu praleisti posėdyje.

Really? What's on the agenda? (Ryli? Uats an tha adženda) — Tikrai? Kokia yra darbotvarkė?

We are trying to increase our profits, we are going to discuss how to do it. (Ui ar traijing tū inkrys aur prafits, ui ar going tū diskas hau tū dū it) — Mes mėgime padidinti pelną, norime pasitarti, kaip tai padaryti.

That's simple, you need to either increase revenues, cut down expenses, or a little of each. (Thets simpl, jū nyd tū yther inkrys revenjūs, kat daun eksponses, or e litl af yč) — Tai paprasta, jums reikia padidinti pajamas, sumažinti išlaidas, arba po truputį abiejų.

Not so simple, we have a lot of issues that need to be resolved. (Nat sou simple, ui hev e lat af išjūs thet nyd tū by ryzalvd) — Ne taip paprasta, mes turime daug problemų, kurias reikia išspręsti.

You have to define unnecessary

expenses and advertise to get more customers. (Jū hev tū difain anesereri eksponses, end edvertaiz tū get mor kastamers) — Jums reikia nustatyti bereikalingas išlaidas ir reklamuotis, kad išigygtumėte daugiau klientų.

Our expenses have already been cut and more advertising would only increase expenses. (Aur eksponses hev olredi bin kat end mor edvertaizing uod onli inkrys eksponses) — Mūsų išlaidos jau buvo sumažintos, o daugiau skelbimų tik padidintų išlaidas.

Sometimes you have to spend money in order to make money. (Samtaims jū hev tū spend mani in order tū meik mani) — Kartais reikia išleisti pinigų, kad galėtum užsidirbti pinigų.

Making good decisions is a key to success, that's why we need everyone's input. (Meiking gud disizens iz e ky tū saksės, thets uai ui nyd evriuonz input) — Geri sprendimai yra pagrindinis raktas į pasisekimą, todėl mums reikia visų įnašo.

Looks like you are heading in the right direction, good luck tomorrow. (Luks laik jū are heading in tha rait direkšen, gud lak tūmarou) — Atrodo, kad jūs einate gera kryptimi, sėkmės rytoj.

Siekti teisingumo

Sužinojęs vaiko melo motyvus, galime daug tiksliau reaguoti šioje potencialiai konfliktingoje situacijoje. Kai susiduriame su akivaizdžiu melu, pakanka konstatuoti šį faktą, ramiai tonu išreikšti savo nusivylimą ir paskirti jau anksčiau kartu su vaiku aptartą teisingą bausmę.

Tačiau, vaikui prisipažinus, turėtume būti lankstūs ir pasinaudoti proga paskatinti jį už tiesos sakymą.

Šiuo atveju užtektų su mažuoju aptarti jo netinkamą elgesį ir numatyti, kaip to išvengti ateityje. Taip vaikas išmoks, kad tiesa yra jam naudinga, o padarytas klaidas būtina įsisąmoninti ir ištaisyti.

Ribų neperžengiantis dėmesys vaiko vidiniam pasauliui padeda kurti abipusiu pasitikėjimu ir pagarba grįstus tėvų ir vaikų tarpusavio ryšius.

„Klaipėda“

Opera ruošiasi jubiliejiniam pastatymui

J. Sterling Morton vid. mokyklos Cicero Chodl auditorija ir scena jau 22-ą kartą „užkariavę“ lietuviai, tiksliau pasakius — Čikagos Lietuvių opera. Jos kolektyvo žmonės (jų yra per šimtas) jau nuo balandžio 17 d. čia ruošia sukaktuvinį pasirodymą — „Pilėnų“ operos spektaklį.

Kaip ir kiekvieną pavasarį, taip ir šiemet, ČLO paruošė premjerą. Šiemet ji bus ypatinga tuo, kad bus atžymėta šio kolektyvo veiklos 50-sis sezonas ir kad statoma opera yra lietuvių kompozitoriaus Vytauto Klovos. O pats premjerinis pastatymas bus vienintelis ir jis įvyks balandžio 30 d. popietę anksčiau minėtosios mokyklos auditorijoje (ji, beje, pernai šventė savo 100-ąją sukaktį ir buvo atnaujinta).

Apie šią premjerą, o kartu ir jubiliejinę šventę teko kalbėtis su visa eile ČLO kolektyvo narių — vietinių ir atvažiuosiu taktininkų iš Lietuvos.

Šiemet be penkių pagrindines roles atliekančių solistų, iš tėvynės atvyko ir aštuoni jauni vyrai iš Muzikos akademijos Vilniuje, studijuojantieji V. Juozapaitis ir V. Norieikos klasėse. Jie padės vyrų chorui, kuris nepasizymi balsingumu.

Kiek ilgiau teko kalbėtis su ČLO ilgalaikiu taktininku-režisieriumi Eligijum Domarku iš Vilniaus. Jis į Čikagą atvyksta jau 14-tą kartą, pradedant 1991-aisiais. Per tą laikotarpį Eligijaus nematėme tik du metus, kada čikagiečiams talkino Kauno Muzikinio teatro kolektyvas.

E. Domarkas apie bendradarbiavimą su Čikagos lietuvių operos entuziastais atsiliepią gražiausiais žodžiais. Jis gyrė jaunesnės kartos šios operos darbuotojus, kuriuos sutiko prieš 16 metų ir kurių dauguma jau iškeliausių amžinybėn arba dėl senatvės nepajėgia dirbuotis. Vilnietis patenkintas ir naujaisiais kolektyvo nariais, neseniai atvykusiais iš Lietuvos, kurie padeda šiam kolektyvui gyvuoti.

E. Domarkas nelinkęs lyginti ankstesnių ir dabartinių pastatymų kokybės bei lygio, nes tai, sakosi, sunku yra padaryti. „Visada operos kolektyvo žmonės stengėsi, kad viskas geriau pasisektų. Tą patį jie daro ir dabar“, — teigė režisierius.

Pastatymo režisierius džiaugiasi, kad Morton mokyklos mokytojas Thomas Rusnak (jis kartu su Laima Šulaityte-Day rūpinasi spektaklio scenos paruošimu bei apšvietimu) pajėgė išsaugoti didelę dalį „Pilėnų“ operos pastatymo dekoracijų statytos 1994 metais.

Jis paminėjo Antaną Markauską, kuris irgi dainavo 1994-ųjų metų pastatyme. Tik viena Dalia Kužmarskytė, kuri atliks Mirtos rolę, čikagiečių pasirodymuose dar nėra matyta. Kiti — V. Juozapaitis, A. Rubėžius ir L. Norvaišas jau yra dainavę įvairiuose pastatymuose. Pažįstama ir dabar Čikagoje gyvenanti N. Grigalavičiūtė.

Nemaža tenka dirbti dirigentui ir meno vadovui Alvydui Vasaičiui (jis, beje, Morton mokyklos

Čikagos Lietuvių operos chorui į pagalbą iš Lietuvos atvyko Muzikos akademijos studentai. Pirmoje eilėje iš kairės: Liutauras Sutkus ir Mindaugas Murza. Stovi iš kairės: Mindaugas Jankauskas, Jonas Sakalauskas, Šarūnas Čepulis, Tomas Pavilionis, Algirdas Bagdonavičius. (Trūksta Ails Cedrins).

Juozo Končiaus nuotr.

absolventas), nes lietuviška opera kitataučiams muzikantams nėra lengvai „ikandama“. Daug pastangų turi padėti chormeisterė Jūratė Grabliauskienė bei koncertmeisteris Manigirdas Motekaitis.

Daug galvosūkių dar turi išspręsti ir ČLO valdybos pirmininkas Vaclovas Momkus, ant kurio pečių gula bilietų platinimas ir finansinė našta. Jis meldžiasi, kad salė prisipildytų žiūrovais, tada ir skolas būtų galima greičiau sumokėti. Įdomu, kad nei iš pirmininko

lūpų, nei iš kitų ČLO kolektyvo narių neišgirdau, jog šis „Pilėnų“ pastatymas jau bus kolektyvo veiklos pabaiga.

V. Momkus teigia, kad po sukaktuvinio pasirodymo visi susirinks ir nutars. „Bet man neatrodo, jog mes pasiduosime“, — teigė pirmininkas.

Tokiai nuomonei, be abejo, pritaro ir kiti kolektyvo nariai, na, žinoma, ir žiūrovai, kurie 50 metų rėmė ČLO veiklą.

Edvardas Šulaitis

Amerikos lietuvių TV rodo:

Sekmadienį, balandžio 30 d., 7 - 8 val. v.: Sveikinimų ir pageidavimų koncertas.

Antradienį, gegužės 2 d., 7 - 8 val. v.: Čikagos lietuvių krepšinio lygos valandėlė - reportažas iš finalinių rungtynių. Kultūros ir verslo naujienos iš Lietuvos.

Ketvirtadienį, gegužės 4 d., 7 - 8 val. v.: Žinios iš Lietuvos - „Panoramą“ santraukos.

Pentktadienį, gegužės 5 d., 7 - 8 val. v.: Lotynų Amerikos šokių ansamblio „Žuvėdra“ iš Lietuvos koncerto Čikagoje, įvykusio 2005 m. gegužės 1 d., I dalis.

Kaip žiūrėti Amerikos lietuvių TV programas

Jau daugiau nei pusmetis Amerikos lietuvių televizijos laidas galima matyti ne tik per WFBT 48 kanalą (su paprasta antena), bet ir per kabelinį „Comcast“ televizijos 248 kanalą.

Daugelis žiūrovų skambina ir teiraujasi, kaip matyti „Comcast“ 248 kanalą. Informuojame, jog šį kanalą galima matyti tik turint „skaitmeninę dėžutę“ (Digital box), kurią už papildomą 5 dol. mokėstį per mėnesį kliento prašymu prijungia „Comcast“ kompanija. Su šia dėžute įmanoma žiūrėti daugybę papildomų kanalų, taip pat ir vienintelės Amerikoje lietuviškos televizijos laidas. Užsisakant „skaitmeninę dėžutę“ reikia pabrėžti, jog norima išlaikyti savo turimą „Comcast“ programą, neprašant jokių papildomų paslaugų, už kurias reikėtų daugiau mokėti. Pasak WFBT 48 kanalo, kuris transliuoja ir ALTV, šiuo metu „Comcast“ 248 kanalą mato apie 300 Illinois valstijos priemiesčių, Rockford miestas bei daugiau nei 40 Indianos valstijos priemiesčių.

Daugiau informacijos galite gauti paskambinę į ALTV tel. 708-839-9022 arba į vietinę „Comcast“ kabelinę stotį.

ALTV inf.

Naujas Lietuvių fondo plakatas

Lietuvių fondo vadovybė neseniai išleido gana didokus (12 x 18 colių) plakatus, pavadintus „Mes nariai“. Juose matoma vestuvinės poros nuotrauka ir užrašas; Vestuvinė dovana — Lietuvių fondo narystė! Savo narystę prisidėsime prie svarbaus Lietuvių fondo darbo: remiant mokslą, švietimą, kultūrą, lietuvišką jaunimo ugdymą išeivijoje ir Lietuvoje. Įnašus padidinsime kasmet! Taip pat plakate matome kiek didesnėmis raidėmis išspausdintą šūkį — „Mūsų tauta — mūsų ateitis“.

Reikia pridėti, kad progų, istoti ar įrašyti kitą asmenį į Lietuvių fondą yra daug — ne vien reikia laukti vestuvių. Tai galima padaryti gimimo, krikštynų, gimtadienio minėjimo, mokslo baigimo, įvairių kitų jubiliejų progomis.

Istoti į LF galima ir be jokios specialios progos. Pavyzdžiui, kaip neseniai padarė Vytautas J. Bikulčius iš Sunnyvale, CA. Šis ilgą laiką Cicero gyvenęs vyras (jo broliai ir dabar gyvena Čikagos apylinkėse) atsiliepė į mano kvietimą ir atsiuntė gana didelį įnašą, kokių dabar retai pasitaiko (išskyrus palikimus). Teko nustebti pamačius Lietuvių fondo vardu išrašytą tūkstančio dolerių čekį. Jis dabar žada atvykti ir į LF

narių suvažiavimą, kuris, kaip žinome, įvyks šį šeštadienį, balandžio 29 d. PLC centre, Lemonte.

V. Bikulčius taip pat žada dalyvauti ir Čikagos Lietuvių operos sukaktuviniam pastatyme šį sekmadienį Morton mokyklos salėje Cicero. Tuo pačiu aplankys ir savo artimuosius.

Čia norėtusi paraginti, kad ir daugiau mūsų tautiečių pasektų V. Bikulčiaus pavyzdžiu ir su didesne suma įstotų į LF narių eiles arba padidintų savo įnašus. Tuomet LF galėtų greičiau realizuoti savo nusištatymą — padidinti kapitalą iki 20 milijonų dolerių. Tada padidėtų metinis pelnas ir būtų galima daugiau pinigų skirti lietuviybės reikalingam.

Reikia manyti, jog naujieji LF plakatai „Mes nariai“ paskatins visus stoti į LF narių eiles.

Edvardas Šulaitis

Lietuvių fondo 43-asis metinis narių suvažiavimas įvyks 2006 m. balandžio 29 d. Registracija prasidės nuo 8:30 val. r. Posėdžio pradžia 9:30 val. r. Kviečiame visus LF narius atvykti į Pasaulio lietuvių centro didžiąją salę. LF adresas: 14911 127st. Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

A † A

ELENAI MAŽEIKIENEI,

Lietuvos Dukterų draugijos narei mirus, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime su dukra JŪRATE HARRISON, sūnum GEDIMINU, broliu KĘSTUČIU ir jų šeimomis.

Lietuvos Dukterų draugija, Seattle skyrius

Mielam draugui

A † A

GEDIMINUI BISKIUI

Amžinybėn iškeliauvus, žmoną dr. BIRUTĘ, dukrelę GAILUTĘ ir mirusio brolio KĘSTUČIO šeimą, nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės netekties skausmu.

Juozas ir Aldona Šulaičiai
Edmundas ir Dalia Remiai

MIŠKO BROLIAI NEPASIDUODA „PRICHVATIZACIJOS VIRUSUI“

Atkelta iš 3 psl.

1939 m. Kovarskių skola Vilniaus kredito draugijai vis dar siekė 22,091.16 zlotų, taigi nuo 1925 m. mažai tepakito. Nepadengta liko ir skola Aleksandrui Karnickiui. Kredito draugija, nerasdama kitos išeities 1939 m. kovo 7 d. dar sykį nusprendė skelbti varžytines. Jos turėjo įvykti liepos 3 d. Neatsiradus pirkėjų, pakartotines varžytines numatyta surengti liepos 18 d. Pradinė namo kaina buvo nustatyta 22,530.14 zlotų.

„Ar įvyko varžytinės, duomenų nerasta. Nėra ir jokių įrašų Ipotekos byloje. Antra vertus, 1939 m. rugsėjo 1 d. juk prasidėjo Antrasis pasaulinis karas, o po dviejų savačių, rugsėjo 17 d. į Vilnių įžengė sovietinė armija. Grąžinant Vilnių Lietuvai dalis archyvinų dokumentų išvežta į Rusiją. Žinoma tik tiek, kad namo savininkė Roza Kovarskienė-Levitaniene tuo metu jau gyveno JAV, o turtą administravo jos patikėtinis Mauša Joffe. Kiek vėliau, jau įsivertinus sovietinei santvarkai, 1940 m. gruodžio 29 d. namas nacionalizuotas. Akte nurodyta nerealiai menka 3371.71 Lt skolos Kredito draugijai suma ir nerealiai didelė

draudimo suma — 78,930 Lt“, — pasakojo A. R. Čaplinskas.

Vietos valdžiai pritrūko geros valios

Ar Lietuvos laisvės kovų dalyviams po ilgų ginčų ir bylinėjimosi maratonų bus leista užbaigti visą rūmų rekonstrukciją ir ramiai tęsti pradėtus darbus, niekas negali nuspėti. Po principingai ir nešališkai išspręstos „amžiaus bylos“ Vilniaus apygardos teisme, savivaldybė savo norus ir ambicijas sieks apginti per aukščiausias teisines institucijas.

Visuomeninėje, švietėjiškoje veikloje aktyviai dalyvaujantis žinomas pedagogas, kino operatorius Albinas Kentra apgailestauja, jog aukščiausiajai sostinės valdžiai pritrūko geros valios teisingumui atstatyti. Keisčiausia, kad iki šiol niekas net nežino, kokie gi tikrieji savivaldybės kėsiai ir norai užvaldyti niekad jai nepriklausiusį turtą, į kurio atkūrimą sostinės valdininkija neprisidėjo nė vienu centu. O gal čia slypi ne ekonominiai ar politiniai, bet visai kiti, su moralės ir teisingumo normomis prasilenkiantys motyvai?

APTARĖ AKTUALIAS PROBLEMAS

Kovo 23 d. Vatikane už uždarytų durų prasidėjo Kardinolų kolegijos visuotinis susirinkimas. Popiežius Benediktas XVI dieną prieš konsistoriją pasiūlė paskirti „apmąstymams ir maldai“. Kardinolai su popiežiumi aptarė nuo Romos atsiskyrusių tradicionalistų problemą, galimybę padidinti vyskupų atsistatydinimo amžių bei dialogą su islamu. Pasak Vatikano spaudos tarnybos pranešimo, popiežius, pats dalyvavęs susitikime, pabrėžtinai pageidavęs diskusijos šiais klausimais,

kartu palikdamas laisvą erdvę kitoms temoms. Pasitarimų pradžioje kardinolų kolegijos dekanas kardinolas Angelo Sodano padėkojo popiežiui už galimybę pasikeisti mintimis. Konsistorijos sušaukimas rodąs, kokią reikšmę Benediktas XVI teikia savo artimiausių patarėjų nuomonei. Sodano pabrėžė, jog Kardinolų kolegija ir Vyskupų sinodai yra patariamieji organai, padedantys popiežiui darbuotis Bažnyčios labui.

BŽ, 2006 m. Nr. 6

Margumynai

Neblaivus pilotas

Viena Indijos pigių skrydžių bendrovė laikinai nušalino nuo pareigų pilotą, kuris prieš pat skrydį, kurio metu turėjo pilotuoti lėktuvą su maždaug šimtu keleivių, buvo pastebėtas neblaivus, pranešė pareigūnai.

Didžiausiame Indijos Mumba-

jaus oro uoste atlikus netikėtą patikrinimą, buvo nustatyti dar keli nedideli saugumo pažeidimai, įskaitant atvejį, kai kitos oro uosto linijų kompanijos pilotas ruošėsi skristi vilkėdamas marškinėlius, nes vienintelė jo uniforma buvo atiduota į skalbyklą.

BNS

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Mūsų jaunystės dienų draugui

A † A

KAZIUI JONAIČIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą jo dukrai GAILAI ir jos vyrui JAMES LESHY, Anglijoje, broliui STASIUI su žmona Mary ir šeima, svainėms ELENAI ZIMAVIČIŪTEI CARTER ir JŪRAI GVI-DIENEI.

*Anelė ir Gerardas Juškėnai
Krikšto duklė Giedrė ir
jos vyras Stepas Matai
Joana Natkevičienė*

A † A

JURGIS JANUŠAITIS

mirė balandžio 20 d. Jo žmonai, „Sietyno“ dainininkei VERONIKAI, dukroms DANGUOLEI, RASAI ir RAMUNEI bei visiems giminaičiams ir artimiesiems, reiškiamo širdingiausią užuojautą ir drauge liūdime.

*„Sietyno“ choro dainininkai ir
choro vadovas A. Skridulis*

A † A

JURGIUI JANUŠAIČIUI

mirus, žmonai VERONIKAI, dukterims DANGUOLEI, RASAI, RAMUNEI su šeimomis, gilią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

*Rita ir Mayron Bezdicek
Birutė Sekmakienė*

Mielam Daytona Beach Lietuvių klubo nariui

A † A

JURGIUI JANUŠAIČIUI

mirus, žmonai VERUTEI, dukterims RASAI, DANGUOLEI ir RAMUNEI su šeimomis, reiškiamo gilią užuojautą.

Lietuvių klubo valdyba ir nariai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Balandžio 29 d., šeštadienį, 7 val. v.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Illinois universiteto profesorius Giedrius Subačius pasakos apie lietuviškus motyvus JAV rašytojo Upton Sinclair romane „The Jungle“ (1906 m.). Po paskaitos — vaišės. Įėjimas nemokamas. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500.

◆ **Nijolė Lucia plaukų salonas,** 5955 W. 87th Street, Oak Lawn, IL, yra „Grožio ir sveikatingumo dienos“, kuri ruošiamą balandžio 30 d. nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p., rėmėjas. Galėsite pasidaryti šukuoseną, manikiūrą, masažą, veido odos valymą, makiažą. Už 20 min. patarnavimą — 25 dol. Jus aptarnaus profesionalės. Vaisinsime šampanu ir užkandžiais. Kviečiame užsirašyti iš anksto tel. 708-422-5799. Visas pelnas bus skirtas Lithuanian Mercy Lift, krūties vėžio diagnostikos programai — mamogramų apmokėjimui.

◆ **Gegužės 5 d., penktadienį, 7:30 val. v.** Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre įvyks dailininko Ernesto Žvaigždino parodos „Improvizacijos Floridos tema“ atidarymas. Kviečiame visus. Adresas: 5620 S. Claremont Ave., Chicago.

◆ **Marquette Park Lietuvių namų** savininkų draugija kviečia visus atvykti į vakaronę, kurioje bus kalbama imigracinės teisės klausimais. Imigracinės teisės specialistas advokatas Aurelius Butvilas informuos apie naujausius pasikeitimus imigracinėje teisėje ir atsakys į klausimus. Vakaronė įvyks penktadienį, gegužės 5 d., 6 val. v. „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Street. Bus vaišės. Kviečiami visi draugijos nariai ir svečiai.

◆ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo** bažnyčios metinė parapijos vakariinė įvyks gegužės 6 d., šeštadienį, 5 val. p.p. bus šv. Mišios, o 6 val. v. rinksimės sporto salėje. Skani vakariinė, loterija, pasilinksminimas. Kviečiame visus dalyvauti. Vietas galite užsisakyti paštu, čekį, išrašytą Nativity BVM Parish vardu, siųsdami Julie Zakarka, 10445 S. Keating Ave., Oak Lawn, IL 60453 arba paskambinę jai tel. 708-425-5015. Tel. pasiteiravimui: 773-776-4600.

◆ **Lietuvių dailės muziejus PLC,** 14911 127th Street, Lemont, gegužės 6 d. nuo 6 val. v. iki 9 val. v. kviečia atvykti į Nijolės Banienės parodos „Gėlių simfonija“ atidarymą. Paroda tęsis iki gegužės 28 d. Šeštadieniais ir sekmadieniais muziejų galite aplankyti nuo 11 val. r. iki 2 val. p.p.

◆ **Loretos Petrakis tapybos** darbų parodos „Pašaukimas kūrybai“ atidarymas įvyks šių metų gegužės 6 d., šeštadienį, meno galerijoje „Art Studio R“, jaukiame Long Grove miestelyje, IL, kuriame tą pačią dieną vyks ir „Šokolado festivalis“. Parodos atidarymas 6 val. v. Paroda tęsis iki birželio 6 d. Galerijos adresas: Mill Pond Shoppes, Lower Level Courtyard, 249 Robert Parker Coffin Rd., Long Grove, IL 60047. Tel. pasiteiravimui: 847-478-9509 (galerija) arba e-paštas: artstudio@sbcglobal.net

◆ **Gegužės 6 - 7 dienomis Vytauto** Didžiojo šaulių rinktinės namuo-

se, 2417 W. 43rd Street, vyks XVII Šaulių sąjungos išeivijoje suvažiavimas. Pradžią 9 val. r. Suvažiavime dalyvaus garbingi svečiai iš Lietuvos: Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. Valdas Tutkus, Lietuvos karinis atašė JAV ir Kanadai plk. ltn. Rolandas Petkevičius, Lietuvos šaulių sąjungos vadas Juozas Širvinskas ir gen. konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius. Gegužės 6 d., šeštadienį, 7 val. v. įvyks pokylis. Bus skani vakariinė, šokiai, veiks baras. Kviečiame visus dalyvauti. Auka 25 dol. Vietas galite užsisakyti paskambinę tel. 773-434-3713.

◆ **Šv. Mišios už a. a. dr. Alfredo** Stanevičių, „Ažuolyno“ lietuvių šokių grupės vadovą Montevideo, Urugvajuje, bus aukojamos gegužės 7 d., sekmadienį, 10:30 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Buvę „Ažuolyno“ šokėjai maloniai kviečia visus pasimelsti už A. Stanevičiaus sielą.

◆ **Palaimintojo J. Matulaičio** misija ruošia kasmetinius Motinos dienos pietus š. m. gegužės 7 d. 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Kviečiame visus narius ir svečius užsisakyti vietas. Skambinti Vandai Gvildienei, tel. 630-271-9136.

◆ **Dr. Vilija Kerelytė** atliks meninę programą per Motinos dienos pietus, kurie įvyks gegužės 7 d. 12:30 val. p.p. PLC didžiojoje salėje, Lemonte. Akompanuos Algimantas Barniškis. Palaimintojo J. Matulaičio misija maloniai kviečia atvykti visus narius ir svečius.

◆ **Gegužės 7 d., sekmadienį, 7:30 val. v.** kviečiame į neeilinį koncertą. Ansamblis „Dainava“ (vadovas Darius Polikaitis) ir „DuPage Chorale“ (vadovas Lee Kesselman) atliks J. Brahms „Ein Deutsches Requiem“ (vokiečių kalba) ir M. K. Čiurlionio „De Profundis“ (lietuvių kalba). Koncerte dalyvaus apie 200 choristų ir simfoninis orkestras. Koncertas vyks McAninch Arts Center, College of DuPage, 425 Fawell Blvd., Glen Ellyn, IL. Tel. pasiteiravimui 630-942-4000.

◆ **„Šokome, šoksime... metų metelius!“** Tautinių šokių grupė „Spindulys“ šiais metais švenčia savo 30-metį. Šventė įvyks š. m. gegužės 13 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Šventė prasidės 5 val. p.p. koncertu naujojoje Jaunimo salėje. 8 val. v. didžiojoje salėje bus pokylis. Bilietų kaina į koncertą 10 dol. perkant iš anksto, 12 dol. — prie įėjimo durų. Pokylio ir koncerto kaina 45 dol., jaunimui 25 dol. Bilietus galite užsisakyti paskambinę Aušrai Jasaitytei-Petry tel. 708-349-8432.

◆ **Rašytojos Julijos Švabaitės** Gylienės knygos „Draugų laivelis“ sutiktuves įvyks gegužės 19 d., penktadienį, 7 val. v. Lietuvių dailės muziejuje PLC, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Rengia Lietuvių rašytojų draugija.

◆ **JAV LB Vidurio vakarų** apygardos valdyba visus kviečia į apygardos metinį suvažiavimą, kuris įvyks gegužės 20 d. 9 val. r. „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Street, Chicago. Lauksime JAV LB apylinkių valdybų, JAV LB tarybos narių ir vi-

Balandžio 30 d. 3 val. p.p.
Morton gimnazijos auditorijoje,
2401 S. Austin Blvd., Cicero, IL,
Lietuvių operos pastatymas
Vytauto Klovo „Pilėnai“

Jei dar neįsigijote bilietų, pats laikas tą padaryti. Bilietai parduodami „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Street, Chicago, tel. 773-476-2655. Pirmadieniais-ketvirtadieniais raštinė dirba nuo 9 val. r. iki 4 val. p.p., šeštadieniais nuo 10 val. r. iki 2 val. p.p. Bilietų kaina — 25-50 dol.

Į operos „Pilėnai“ spektaklį veš autobusai. Iš Marquette Park autobusus išvažiuos 1:15 val. p.p. nuo parapijos bažnyčios. 1:30 val. p.p. autobusus sustos prie Brighton Park bažnyčios. Bilietus kelionei galite užsisakyti „Seklyčioje“, tel. 773-476-2655. Nuo PLC autobusus išvyks 1:30 val. p.p. Vietas užsisakyti tel. 630-968-0184 arba 630-243-0791.

Bilietų kasa Morton gimnazijos vestibulyje, 2401 S. Austin Blvd., Cicero, šį sekmadienį bus atidaryta nuo 1 val. p.p. iki spektaklio pradžios 3 val. p.p. Lietuvių operos valdybos pirmininkas Vaclovas Momkus pabrėžia, kad spektaklis prasidės punktualiai.

Tel. pasiteiravimui: 773-925-6193 (Vaclovas Momkus).

Virginija Kochanskytė

Lietuvių dailės muziejuje
PLC, 14911 127th Street,
Lemont,
balandžio 28 d.
7:30 val. v.
įvyks dainų ir poezijos
vakaras — susitikimas
su Lietuvos teatro,
kino aktore bei poezijos
skaitove
Virginija Kochanskyte

Aktorė skaitys iškiliausių Lietuvos bei išeivijos poetų eiles, M. K. Čiurlionio, levos Simonaitytės laišku ištraukas.

Dainų atlikėja Audronė Simanonytė atliks savo kūrybos dainas.

sų apygardos narių, kuriems rūpi JAV LB veikla. Tel. pasiteiravimui: 630-243-6302 (Aušrelė Sakalaite).

◆ **A. a. biochemijos dr. Kazio** Martinkaus (1953-1984) atminimui 1985 m. įsteigtas jo tėvų ir artimų draugų stipendijos fondas, kuriuo gali pasinaudoti visi studentai lietuviai, siekiantys magistro ar daktaro laipsnio tikslinių mokslų srityje — vėžio ligų tyrime (pvz. farmakologijos, biochemijos ir t. t.). Prašymų formas galima gauti: Kristina Martinkutė, Dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund, 7120 S. Richmond, Chicago, IL 60629, USA.

◆ **Artėja Motinos diena. Lietuvių** fondas sveikina visas motinas, motiutes, išlaikiusias lietuvišką pradžią, besirūpinančias lietuviškumo išsaugojimu, sukūrusias lietuviškas organizacijas. Lietuvių fondo tikslas — lietuviybės išlaikymas. Tad pagerbkime savo mamas įnašais Lietuvių fondui, pratęsdami jų pradėtus darbus. LF adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

◆ **ATTITASYMAS. Balandžio 13 d.** „Drauge“ buvo išspausdinta JAV LB Krašto valdybos informacija po Lietuvių fondo logotipą. Tai įvyko dėl redakcijos neapsižiūrėjimo. Atsiprašome Lietuvių fondo ir JAV LB Krašto valdybos dėl šios klaidos.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆ **Balandžio 30 d., sekmadienį, 1 val. p.p.** Dievo Apvaizdos parapijos salėje, Detroit, MI, aktorė Virginija Kochanskytė atliks programą „Gyvenimas — tai kaip graži kelionė“. Programoje dalyvauja dainininkė Audronė Simanonytė. Bus vaišės. Kviečiame visus gausiai dalyvauti.

◆ **Gegužės 6 d., šeštadienį, 8 val. v.** Michigan laiku Gintaro vasarvietėje, 15860 Lake Shore Rd., Union Pier, MI, Union Pier lietuvių draugija visus tuos, kuriems per 21, kviečia į metinius pavasario šokius (prašome neatsivesti vaikų). Gros broliai Švabai, bus maisto, veiks baras. Bilietus galite įsigyti „Mildos“ parduotuvėje, Gintaro vasarvietėje arba paštu, adresu: Gintaras Resort, 15850 Lake Shore Rd., Union Pier, MI 49129. Tel. pasiteiravimui: 269-469-3298.

Skelbimas

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**